

Solidarność w DNA

– Znam mentalność Polaków i wiem, że solidarność jest zawarta w DNA waszego narodu – mówi w rozmowie z „Monitorem” ambasador Ukrainy w Polsce Wasyl Zwarycz, który dziękował za udzielane jego rodakom wsparcie, goszcząc w Poznaniu na marcowym posiedzeniu Konwentu Marszałków Województw RP.

► str. 3

Rolnicze blaski i cienie

Na uroczystej gali w Sali Ziemi MTP pozna- liśmy laureatów kolejnej edycji konkursu Wielkopolski Rolnik Roku. Podczas tego spotkania mówiono m.in. o problemach, z jakimi boryka się branża rolnicza. Kierowa- ne do rządu stanowisko w tej sprawie – po dłuższej dyskusji – przyjął też na marcowej sesji sejmik.

► str. 4 i 7

Z kim współpracujemy?

Sejmik rozpatrzył informację o współpracy międzynarodowej województwa w po- przednich dwunastu miesiącach i zaakcep- tował plan takich działań na bieżący rok. Z kim i w jakich dziedzinach prowadzimy naszą „politykę zagraniczną”? Gdzie na świecie Wielkopolska ma regionalnych partnerów?

► str. 12

kwiecień 2023
nr 4 (263)

MONITOR

WIELKOPOLSKI MAGAZYN SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA

rok XXIII
ISSN 1642-0918

Zadbać o przestrzeń

Sejmik przyjął 27 marca „Audyty krajobrazowe województwa wielkopolskiego”. Dokument zawiera rekomendacje dla samorządów, np. gmin, przygotowujących miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Audyty krajobrazowe to pierwsze tego typu opracowanie w kraju. Zawarte w nim wnioski i zalecenia będą miały swoje odzwierciedlenie w dokumentach planistycznych. Mimo że samorządy brały udział w konsultacjach społecznych nad jego projektem, podczas których uwagi wskazały 52 gminy, to nadal zgłaszano wątpliwości.

Co się zmieni po jego uchwaleniu? Czy nie zaszkodzi nam w rozwoju? – dopytywali wódcy gmin z północnej Wielkopolski, indagowani w tej sprawie przez miejscowych rolników, przedsiębiorców, mieszkańców. Kilku z nich zabrało głos podczas sesji sejmiku 27 marca, protestując przeciwko ewentualnym planom uchwalenia w Dolinie Noteci parku krajobrazowego, który ich zdaniem utrudniłby prowadzenie na tym terenie działalności rolniczej.

– Zaniepokoił nas fakt odebrania nam prawa do swobodnego dysponowania naszą własnością poprzez utworzenie Parku Krajobrazowego Dolina Noteci – stwierdził Maciej Dahlke.

Wsparli ich radni PiS, którzy ostatecznie zagłosowali przeciw audytowi.

– Dokument wymaga dalszej dyskusji, bo budzi obawy mieszkańców – argumentował Zbigniew Czerwiński, a Adam Bogrycewicz dopytywał: – Przed kim chcecie chronić krajobraz? Przed tymi, którzy od dziesięcioleci dobrze użytkują te tereny?

Na te obawy odpowiadali przedstawiciele zarządu województwa i prezydium sejmiku.

– Dziś nie podejmujemy uchwały w sprawie utwo-

wienia Parku Krajobrazowego Dolina Noteci, tylko audytu krajobrazowego. To są inne dokumenty – wyjaśniała przewodnicząca sejmiku Małgorzata Waszak-Klepka.

– Projekt powstania na tym terenie parku wymaga dalszych konsultacji, bo nie chcemy robić nic na siłę, wbrew woli mieszkańców – mówił Jacek Bogusławski z zarządu województwa.

Wicemarszałek Wojciech Jankowiak uspokajał, że rekomendacje z audytu wskazują właśnie na możliwość kontynuacji działalności rolniczej (jako formy ochrony krajobrazów) w Dolinie Noteci.

– W marcu w UMWW odbyły się dodatkowe spotkania z samorządowcami i przedsiębiorcami z północnej Wielkopolski, też zaniepokojonymi projektem parku krajobrazowego, a nie zapisami audytu. Przecież rozwój miast i firm może następować w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, opracowywane przez gminy, dlatego nasz audyt nie jest żadną przeszkodą – podsumował te rozmowy Wojciech Jankowiak.

– Audyt krajobrazowy jest opracowaniem naukowym, identyfikującym to, co mamy w przestrzeni, i rekomendującym, jak należy ją chronić. Dokument niczego nie nakazuje ani nie zakazuje, odbierając komuś prawa – wyjaśniał marszałek Marek Woźniak, dodając, że żadna decyzja w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Dolina Noteci jeszcze nie zapadła, a zanim zostanie podjęta, wymaga konsultacji z mieszkańcami.

Co zatem znalazło się w uchwalonym przez sejmik audycie? ► str. 8-9

FOT. WBPPP W POZNANIU, PIOTR GOLEBIAK

Na zdjęciu cenny przyrodniczo fragment Doliny Noteci, o której radni dyskutowali podczas sesji 27 marca. Inną ważną kwestią, poruszaną w trakcie obrad, była propozycja zarządu województwa, by audyt krajobrazowy zaczął obowiązywać po 90 dniach od uchwalenia (a nie od razu, jak pierwotnie planowano). Ta zmiana pozwoli gminom dokończyć procedowanie wyłożonych już do publicznego wglądu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Promocja nauki

Dobra oferta budzi duże zainteresowanie tych, którzy stoją przed wyborem szkoły. Dowodem – frekwencja podczas kolejnej odsłony organizowanych przez samorząd województwa Targów Edukacyjnych. ► str. 2

Krok ku muzeum

Coraz bliżej budowy nowego Muzeum Powstania Wielkopolskiego. Radni przyjęli uchwałę w sprawie współprowadzenia przez samorząd i ministra Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości, które ogłosiło konkurs na koncepcję wystawy stałej powstającej placówki. ► str. 5

Książka Augustyn

W naszym cyklu „co za historia” przedstawiamy tym razem postać jednego z bohaterów „Najdłuższej wojny nowoczesnej Europy” – ks. Augustyna Szamarzewskiego. ► str. 10

Po renowacji

23 marca podsumowano kolejny etap prac w Forcie VII w Poznaniu. To specyficzne miejsce, łączące historię fortyfikacji i martyrologii Wielkopolan – co udało się w nim zrobić dzięki ostatnim inwestycjom? ► str. 11

Inna strona samorządu

O tym, jak komisja od wniosków i petycji miała dobry wniosek, ale nie mogła go przegłosować. A także o balonach, szachach, święceniu jajek i... elfowej genezie. ► str. 16

NA WSTĘPIE

Artur Boiński

TAKA FOTKA

Nadspodziewanie wiele emocji towarzyszyło w ostatnich tygodniach uchwaleniu przez sejmik audytu krajobrazowego województwa. Rozumiem obawy indywidualnych właścicieli różnych nieruchomości i prowadzących rozmaite biznesy o przyszłość ich własności. Jeszcze bardziej rozumiem tak zwany interes czy też dobro ogółu społeczności, polegające na potrzebie ochrony krajobrazu (zwłaszcza tego z jakichś obiektywnych względów cennego czy wyjątkowego) przed nierozsądnym zagospodarowaniem czy – nie daj Boże – bezpowrotnym przekształceniem (czytaj – zniszczeniem).

O tym, że sam audyt dla nikogo nie powinien być czymś strasznym, przekonał mnie jeden z argumentów usłyszanych podczas ostatnich debat. Ten dokument (pomijając już fakt, że był wymagany od nas prawem) to po prostu fotografia tego, co jest w rzeczywistości. Macie więc lokalne społeczności (w postaci gmin przede wszystkim) naszą wielkopolską fotkę. To od was zależy, czy ją schowacie głęboko do szuflady, czy postawicie na widoku, żeby, przyglądając się jej, twórczo ją wykorzystać. ■

Szwajcarska wizyta

Swoją pierwszą oficjalną wizytę w Wielkopolsce złożył ambasador Szwajcarii w Polsce Fabrice Filliez.

Pełniący swoją funkcję w naszym kraju od ubiegłego roku dyplomata spotkał się 3 kwietnia w UMWW z marszałkiem Markiem Woźniakiem.

Rozmawiano m.in. o kwestiach migracyjnych i zgodzono się, że obecnie stanowią one wielkie wyzwanie dla

państw europejskich. Ambasador wyraził podziw dla zaangażowania Polaków w pomoc uchodźcom z Ukrainy. Rozmówcy poruszyli też wątek demokracji bezpośredniej, z której praktycznego stosowania słynie Szwajcaria. Zdaniem dyplomaty kluczem do sukcesu w tej dziedzinie jest edukacja społeczeństwa oraz praktyka, na przykład częsty udział obywateli w referendach.

ABO

NAMALOWALI MOTYLE

21 marca w UMWW uczniowie z wielkopolskich szkół malowali motyle promujące idee opieki paliatywnej, hospicyjnej oraz pomagania i wolontariatu. To część akcji, którą co roku w pierwszy dzień wiosny organizuje poznańskie Hospicjum Palium, od ponad ćwierćwiecza zajmujące się chorymi w stanach terminalnych i ich rodzinami. Dzieci i młodzież szkolna wraz z wychowawcami (80 osób) w drodze do Urzędu Marszałkowskiego, Urzędu Wojewódzkiego i Urzędu Miasta Poznania rozdawały tego dnia przygotowane wcześniej motyle, propagując opiekę hospicyjną i wolontariat. Założycielem Hospicjum Palium był prof. Jacek Łuczak, ekspert medycyny paliatywnej, który w 2012 r. został laureatem wielkopolskiej Nagrody im. Ryszarda Kapuścińskiego, wręczonej przez marszałka Marka Woźniaka za „czynienie dobra”. W 2019 r. tą samą nagrodą uhonorowano zespół pracowników i wolontariuszy poznańskiego hospicjum.

RAK

Promowali naukę

Od 10 do 12 marca na terenie MTP odbywały się Targi Edukacyjne.

W tegorocznej, XXVII edycji targów (organizowanych przez samorząd województwa, Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie i MTP) swoją ofertę zaprezentowało blisko 150 placówek oświatowych. Wśród nich były wielkopolskie licea, technika, szkoły branżowe i językowe, jednostki policealne, a także uczelnie z całego kraju.

Nie zabrakło instytucji edukacyjnych samorządu województwa, nadzorowanych przez uczestniczącą w targach Paulinę Stochniałek z zarządu województwa. Wielkopolskie samorządowe centra kształcenia zawodowego i ustawicznego (uczące takich zawodów, jak: technik farmaceutyczny, asystentka stomatologiczna, opiekun medyczny oraz technik masaży i technik usług kosmetycznych) prezentowały zabiegi upiększające, pokazy florystyczne czy umiejętności z zakresu techniki dentystrycznej.

FOT. PIOTR RATAJCZAK

W tegorocznej edycji targów uczestniczyło kilkadziesiąt tysięcy uczniów.

Nasze „medyki” oferowały warsztaty i konsultacje dotyczące m.in. technik masażu, krawiectwa, wizażu czy fotografii. Z kolei centra wsparcia rzemiosła, kształcenia dualnego i zawodowego pokazywały jeszcze inne zawody: technika budowy fortepianów, tapicera, dekarza czy mechatronika. Ofertę marszałkowskich placówek uzupełniły centra i ośrod-

ki doskonalenia nauczycieli (oprócz doradztwa dla pedagogów zaprezentowały pracę studiów nagraniowych), a także publiczne biblioteki pedagogiczne.

Zarówno na scenie, jak i przy stoiskach szkół odbywały się pokazy florystyczne, kosmetyczne, cukiernicze, sportowe, taneczne itp. Możliwość edukacji w szkołach branżowych zaprezentowali

też m.in. policjanci, kolejarze, elektrycy.

Program targów uzupełniły konferencje, webinaria, szkolenia e-learningowe, panele dyskusyjne dla nauczycieli, uczniów i rodziców. Na scenie wystąpili m.in.: rzecznik praw dziecka w latach 2008-2018 Marek Michalak czy reporter, felietonista i pisarz non-fiction Mariusz Szczygieł.

RAK

PÓŁTORA DEKADY BAZY POLSKICH „JASTRZĘBI” W POZNANIU

15-lecie swojego istnienia świętuje 31. Baza Lotnictwa Taktycznego w Poznaniu. Z tej okazji 3 kwietnia zorganizowano uroczystości, które rozpoczęła msza święta. Następnie zaproszeni goście wzięli udział w zbiórce przed jednym z hangarów na lotnisku w Krzesinach i wysłuchali koncertu Orkiestry Reprezentacyjnej Sił Powietrznych. Życzenia naszym pilotom i osobom ich wspomagającym złożył m.in. marszałek Marek Woźniak. Przypomnijmy, że w listopadzie 2006 roku w Poznaniu wylądowały pierwsze dwa z zakupionych przez Polskę 48 samolotów wielozadaniowych F-16 (nazwanych u nas „jastrzębiami”). 31. Baza Lotnictwa Taktycznego formalnie powstała 1 kwietnia 2008 roku w wyniku przeformowania 31. Bazy Lotniczej. ABO

FOT. ARCHIWUM

Na czele polskiej delegacji

Wicemarszałek Wojciech Jankowiak ponownie został wybrany na przewodniczącego polskiej delegacji do Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy (CLRAE).

Wyboru dokonano jednogłośnie podczas sesji plenarnej (poświęconej m.in. Ukrainie – wspartej przez obradujących okolicznością deklaracją), która odbyła się w dniach 21-23 marca w Strasburgu. Wiceprzewodniczącą delegacji została prezydent Ostrowa Wlkp. Beata Klimek.

CLRAE jest instytucją Rady Europy odpowiedzialną za wzmocnienie demokracji lokalnej i regionalnej w jej 46 państwach członkowskich oraz ocenę stosowania Euro-

FOT. ARCHIWUM UMWW

Wojciech Jankowiak podczas marcowych obrad w Strasburgu.

pejskiej Karty Samorządu Lokalnego. Składa się z 306 przedstawicieli 130.000 samorządów lokalnych i regionalnych (w tym 12 reprezentantów polskich gmin, powiatów i województw). ABO

Wielkopolska liderem

Nasz region został wyróżniony podczas Polskiego Kongresu Klimatycznego, który odbył się w dniach 16-17 marca w Warszawie, a skierowany był do samorządów i firm realizujących inwestycje publiczne.

Urząd Marszałkowski otrzymał nagrodę Lidera Transformacji Energetycznej za zainicjowanie i organizację konferencji „Wielkopolska Dolina Wodorowa – Edukacja dla Wodoru”. To wydarzenie (opisywane też na naszych łamach) odbyło się pod koniec 2021 roku w siedzibie UMWW.

– Wielkopolska to region racjonalny i zaradny, co wynika także z tradycji. Potrafimy myśleć perspektywnie, dlatego tu powstała Wielko-

FOT. ARCHIWUM UMWW

Nagrodę odebrał Jacek Bogusławski z zarządu województwa.

polska Platforma Wodorowa, a następnie Wielkopolska Dolina Wodorowa – mówił podczas warszawskiego kongresu członek zarządu województwa Jacek Bogusławski, który odebrał przyznaną UMWW nagrodę. ABO

Samorządowcy o Europie w Poznaniu

20 i 21 marca odbyło się pierwsze w czasie wielkopolskiej prezydencji posiedzenie Konwentu Marszałków Województw RP.

Wśród tematów proponowanych pod obrady marcowego posiedzenia Konwentu Marszałków przez przewodzącego temu gremium w I półroczu 2023 marszałka Marka Woźniaka dominowała tematyka dotycząca sytuacji w Europie – tej obecnej, i tej w przyszłości.

Liderzy wojewódzkich samorządów – po oficjalnym otwarciu obrad przez marszałka – rozmawiali najpierw o bieżącej sytuacji w Ukrainie oraz pomocy Polski (w tym roli w tym procesie regionów) w powojennej odbudowie kraju naszych wschodnich sąsiadów. W tej dyskusji wzięli udział ambasador Ukrainy w Polsce Wasyl Zwarycz oraz prezes Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu Paweł Kurtasz.

– To walka dwóch światów: demokratycznego i tego, który kieruje się siłą. Nie ma dylematu, po której stronie stanąć, bo wiemy, że Ukraina broni europejskiej demokracji. Wszyscy chcielibyśmy pomóc w walce, ochronie ludności cywilnej i odbudowie kraju, o której już teraz trzeba mówić – podkreślił w trakcie debaty Marek Woźniak.

Poznańskie obrady konwentu odbyły się 21 marca w Sali Ziemi na terenie MTP.

Największą część dyskusji zajęła tematyka związana z unijną polityką spójności. Rozmawiano o kończącym się w tym roku rozliczeniu poprzedniej perspektywy finansowej, rozpoczynającym się wdrażaniu środków przeznaczonych na lata 2021-2027, trwającej już dyskusji na temat kształtu unijnych polityk w kolejnych latach. Zaproszenie do Wielkopolski przyjęli wiceminister funduszy i polityki regionalnej Małgorzata Jarosińska-Jedy-

Największą część dyskusji marszałkowie poświęcili tematyce związanej z unijną polityką spójności

nak, przewodniczący Komisji Rozwoju Regionalnego w europarlamencie Younous Omarjee, wiceszef grupy EPL w tej instytucji Jan Olbrycht oraz Emma Toledano Laredo z Komisji Europejskiej.

– Obawiamy się, żeby po roku 2027 polityka spójności nie została uszczuplona – przyznał marszałek Marek Woźniak, który jest jednocześnie przewodniczącym polskiej delegacji w Europejskim Ko-

mitecie Regionów. O tym, że sprawa nie jest przesądzona, a kilka istotnych kwestii wymaga politycznych rozstrzygnięć, mówił, opisując marszałkom kulisy brukselskich negocjacji, europoseł Jan Olbrycht.

Trzeci panel, z udziałem przedstawicieli resortu zdrowia i NFZ, dotyczył funkcjonowania Krajowej Sieci Onkologicznej oraz bieżącego finansowania świadczeń szpitalnych. Ponadto marszałkowie przyjęli stanowiska dotyczące potrzeby zmian

w uregulowaniach z obszaru opieki zdrowotnej, prawa łowieckiego i dróg publicznych.

W przededniu plenarnych obrad konwentu w poznańskim hotelu Mercure odbyły się obrady Zgromadzenia Ogólnego Związku Województw RP, w których Wielkopolskę reprezentowali marszałek Marek Woźniak, wicemarszałek Wojciech Jankowiak, przewodnicząca sejmiku Małgorzata Waszak-Klepka i radna Tatiana Sokółowska. **ABO**

Solidarność macie w swoim DNA

Z ambasadorem Ukrainy w Polsce Wasylem Zwaryczem rozmawia Artur Boiński

Dlaczego zdecydował się pan przyjąć zaproszenie Marka Woźniaka na poznańskie posiedzenie Konwentu Marszałków Województw RP?

– Ponieważ wysoce sobie cenię funkcjonowanie waszych samorządów. Dla nas stanowi ono doskonały przykład, z którego chcemy czerpać podczas trwającej w Ukrainie reformy samorządowej. Przede wszystkim jednak przyjechałem, żeby podziękować polskim regionom, podziękować ludziom mieszkającym we wszystkich województwach.

Za co?

– Za okazywane odruchy serca. Za pomoc, którą już otrzymaliśmy i której cały czas potrzebujemy, bo wciąż toczy się wojna, trwa rosyjska agresja na nasz kraj, giną ludzie, jest niszczone wszelkiego rodzaju infrastruktura. Wiemy, że to my musimy się obronić, musimy wygrać tę wojnę. Liczymy jednak przy tym bardzo na wsparcie, także polskich samorządów, by było to nasze wspólne zwycięstwo.

Polskie regiony przekazywały już różnego rodzaju pomoc Ukrainie, czego przykładem może być choćby współpraca województwa wielkopolskiego z obwodem charkowskim, jednak przede wszystkim nasze samorządy angażowały się w pomaganie ukraińskim uchodźcom tu, na miejscu. Jakiego rodzaju wsparcie jest obecnie najbardziej potrzebne?

– Podchodzimy do tego w ten sposób, że staramy się traktować jednakowo potrzeby obywateli Ukrainy mieszkających zarówno w kraju, jak i – zwłaszcza obecnie – za granicą. Oczywiście, bardzo doceniam codzienną pomoc udzielaną moim rodakom, którzy znaleźli schronienie tutaj, w Polsce. Wiemy, jak bardzo zaangażowali się w te działania Polacy, w tym Wielkopolanie. Pamiętajmy jednak, że wojna toczy się w Ukrainie, trwa tam rosyjska agresja i przede wszystkim tam ludzie naprawdę potrzebują wsparcia, o które prosimy.

Co jest najbardziej potrzebne?

Ambasador Wasyl Zwarycz gościł w Poznaniu na zaproszenie marszałka Marka Woźniaka.

– Przyda się wszystko, co pozwoli zapewnić pozostającym tam ludziom w miarę normalne warunki życia. Potrzeby są bardzo szerokie, bo przecież dzieci normalnie chodzą do szkół czy przedszkoli, chorzy chcą korzystać ze szpitali, ludzie muszą przeżywać się do pracy i tak dalej, a wiele obiektów infrastruktury zostało zniszczonych lub uszkodzonych. We-

dług najnowszych danych dotyczy to 165 tysięcy obiektów infrastruktury, 25 tysięcy kilometrów dróg, 340 mostów, kilkunastu cywilnych lotnisk, 6 tysięcy kilometrów tras kolejowych. Do najpilniejszych potrzeb zaliczyłbym te związane z ratowaniem życia i zdrowia ludzi, jak karetki pogotowia, pojazdy terenowe, sprzęt medyczny, miasteczka kontenerowe.

Samorządy mają ograniczone zasoby finansowe, większe możliwości w tym względzie są na pewno na poziomie krajowym...

– Skala potrzeb jest na tyle duża, że z pewnością ich zaspokojenie przerasta możliwości nawet jednego kraju, tu jest konieczna mobilizacja na poziomie międzynarodowym, zwłaszcza jeżeli mówimy o perspektywie powojennej odbudowy Ukrainy, o czym rozmawialiśmy w Poznaniu z marszałkami województw...

Wspominam o tym, mając na myśli to, że nie tylko wsparcie materialne jest udzielane pana rodakom. Na przykład wielkopolski sejmik jeszcze przed rosyjską agresją, a potem ponownie po jej rozpoczęciu wyrażał solidarność z Ukrainą. Przy winiecie „Monitora Wielkopolskiego” od ponad roku mamy wstążkę w ukraińskich barwach. Czy takie symboliczne gesty też mają znaczenie?

– Jak najbardziej! Każdy wyraz solidarności dla nas

się liczy. Uważam, że taka postawa jest również inwestycją na przyszłość. To budowanie fundamentu naszej przyjaźni. Moim zdaniem to, co wydarzyło się w ostatnich kilkunastu miesiącach we wzajemnych relacjach, sprawiło, że Ukraina i Polska są obecnie braterskimi krajami i tak już pozostanie na następne pokolenia.

Podczas swojego wystąpienia na obradach Konwentu Marszałków przestrzegali pan, żeby nie dopuścić do zjawiska „zmęczenia pomaganiem” Ukrainie. Obawia się pan takiego scenariusza?

– Znając mentalność Polaków i wiedząc, że solidarność jest zawarta w DNA naszego narodu, nie wierzę, że mogłoby nastąpić zmęczenie pomaganiem narodowi walczącemu nie tylko o swój kraj, ale też „za wolność naszą i waszą”. Nie może „zmęczyć się” nasz żołnierz walczący z bronią w rękę i tak samo nie mogą „zmęczyć się” w pomaganiu ludzkie Zachodu, bo to walka o cały demokratyczny świat.

SEJMIKOWE PYTANIA

PRZEDSTAWIAMY TEMATY, KTÓRE RADNI PORUSZALI W INTERPELACJACH I ZAPYTANIACH PODCZAS LI SESJI SEJMIKU ORAZ W OKRESIE MIĘDZYSESYJNYM.

Marek Sowa (PiS) zgłosił zapytanie, w którym sugerował nieprawidłowości przy wyborze firmy dostarczającej wyposażenie na potrzeby remontowanego oddziału pediatrycznego w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Lesznie.

Mirosława Rutkowska-Krupka (PO) pytała o wycinkę drzew przy DW 242 prowadzącej do Łobżenicy oraz o działania zapobiegające atakowaniu drzew w województwie przez jemiolę. Mówiła też o projekcie promującym regionalne sadownictwo, prowadzonym przez LGD w północnej Wielkopolsce.

Krystyna Kubicka-Sztul (Nowa Lewica) wystąpiła w imieniu emerytowanych pracowników szpitala „Dziekanka” w Gnieźnie, którzy użytkują garaże postawione na należącym do placówki gruncie, wskazując na wprowadzony istotny wzrost opłat za tę dzierżawę.

Leszek Bierła (PiS) w złożonej przez siebie interpelacji poruszył kwestię budowy ścieżki pieszo-rowerowej przy DW 443 na odcinku Gizałki – Grodziec. Przywołał przy tym podpisaną przez kilkuset mieszkańców petycję w tej sprawie.

Łucja Zielińska (PiS) zgłosiła zapytania dotyczące liczby doradców metodycznych w centrach doskonalenia nauczycieli oraz ich działalności, a także budowy ścieżki rowerowej przy drodze wojewódzkiej z Piły do Szydłowa. Poruszyła też kwestię wyboru radnych do Młodzieżowego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Tatiana Sokołowska (PO) w swojej interpelacji zwróciła uwagę na narastający problem zaburzeń psychicznych i psychiatrycznych w społeczeństwie, pytając o programy profilaktyczne w tej dziedzinie prowadzone przez Departament Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego.

Łukasz Grabowski (PiS) wystosował zapytanie dotyczące kosztów organizacji gali finałowej konkursu Wielkopolski Rolnik Roku oraz interpelację na temat nadania nazw rondom na DW 196 w Koziegłowach. Dwukrotnie pytał ponadto o premie i nagrody przyznane w 2022 roku kadrze kierowniczej wielkopolskich WORD-ów.

Zofia Itman (PiS) w swoich zapytaniach poruszyła kwestię losów budynku po byłym oddziale zakaźnym Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Koninie, a także podjęcia działań w odpowiedzi na problem wzrostu zachorowań na AIDS i choroby weneryczne.

Adam Bogrycewicz (PiS) złożył interpelację w sprawie obrony Centrum Strzelectwa Sportowego „Tarcza” w Pile, które w przeszłości uzyskało dofinansowanie ze środków unijnych dystrybuowanych przez samorząd województwa.

Ewa Panowicz (PO) przygotowała zapytanie w sprawie trybu postępowania w sytuacji braku udostępnienia radnemu sejmiku oraz członkom rady społecznej informacji i materiałów przez dyrekcję samodzielnych jednostek organizacyjnych, jakimi są szpitale wojewódzkie. ABO

Wybierają przyszłych radnych

O czym napisali w swoich pracach kandydaci do Młodzieżowego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego?

Komisja Wyborcza, której zadaniem jest wyłonienie – po raz pierwszy w historii – składu Młodzieżowego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego, dwukrotnie spotykała się w marcu na posiedzeniach w siedzibie UMWW.

W wyznaczonym terminie (do końca lutego) złożono 146 aplikacji młodych Wielkopolan, którzy chcieliby zasiadać w MSWW. Część ze zgłoszeń zawierała różnego rodzaju braki, więc po dłuższej dyskusji 16 marca komisja zdecydowała, że wezwie zgłaszających do uzupełnienia w ciągu siedmiu dni dokumentacji.

Dwa tygodnie później radni podczas kilkogodzinnych prac rozpoczęli ocenę merytoryczną złożonych aplikacji, w tym zwłaszcza przygotowanych przez młodzież prac pisemnych pod tytułem „Wielkopolska moich marzeń. Moja praca na rzecz województwa wielkopolskiego”.

O czym najczęściej pisali kandydaci?

– Poziom prac jest zróżnicowany, ale generalnie wi-

Komisja Wyborcza, której przewodniczy Andrzej Pichet, dwukrotnie spotykała się w marcu, by zapoznać się ze zgłoszeniami kandydatów na radnych młodzieżowego sejmiku.

dać inwencję i świeże spojrzenie młodych Wielkopolan na wiele dziedzin – oceniał przewodniczący Komisji Wyborczej Andrzej Pichet.

– Wśród najchętniej podejmowanych przez młodzież tematów przewijają się transport, ekologia, sport oraz – jako negatywny skutek uboczny tego, co prze-

szedliśmy w związku z pandemią koronawirusa – zdrowie psychiczne.

Przypomnijmy, że w młodzieżowym sejmiku, na wzór tego „dorosłego”, zasiądzie 39 radnych: 5 z okręgu nr 1 (Poznań), 7 z okręgu nr 2 (subregion pilski), 8 z okręgu nr 3 (subregion poznański), 5 z okręgu nr 4 (sub-

region koniński), 7 z okręgu nr 5 (subregion kaliski) oraz 7 z okręgu nr 6 (subregion leszczyński). Nowe młodzieżowe gremium (składające się z Wielkopolan w wieku 15-20 lat) będzie miało charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny dla sejmiku województwa. Jego kadencja potrwa 3 lata. ABO

Długa dyskusja o rolnictwie

Dużą część marcowej sesji zajęła debata radnych, która poprzedziła przyjęcie kierowanego do rządzących krajem stanowiska sejmiku dotyczącego złej sytuacji w rolnictwie.

Sejmik, „kierując się troską o sytuację ekonomiczną rolników województwa wielkopolskiego”, zaapelował do rządu o: „podjęcie skutecznych działań w celu zahamowania spadku cen produktów rolnych, a w szczególności: pszenicy, rzepaku i kukurydzy na ziarno oraz ograniczenia wzrostu kosztów środków do produkcji rolnej; zahamowanie drastycznego spadku produkcji trzody chlewnej; uproszczenie dokumentacji składanej przez rolników o wsparcie finansowe przyznawane przez ARiMR; spełnienie obietnic wyborczych dotyczących dopłat bezpośrednich dla rolników na poziomie deklarowanym przez PiS w kampanii wyborczej do parlamentu w 2015 roku”.

Propozycję stanowiska wysunął klub PSL, a w jego imieniu uzasadniała ją Zofia Szalczyk, mówiąc m.in.: – Sytuacja w rolnictwie jest rzeczywiście bardzo poważna, wskaźnik koniunktury rol-

Zgłoszone przez klub PSL stanowisko przedstawiła była wiceminister rolnictwa Zofia Szalczyk.

nej mamy najniższy od 20 lat, najgorzej jest na rynku zbóż.

Na konkretne symptomy kryzysu w branży wskazywali też Przemysław Ajchler z PO (problemy producentów trzody chlewnej) i Jan Grzesiek z PSL (kłopoty rolników ze zdolnością kredytową).

Uchwale od początku sprzeciwiali się radni PiS. Szef klubu tej partii Zbigniew Czerwiński proponował, by zamiast dyskusji nad stanowiskiem sejmiku zwołać nadzwyczajną sesję poświęconą tematowi, a potem, by projekt skierować pod obrady sejmikowej komisji. Tłumaczył problemy rolników wojną w Ukrainie i ograniczeniami związanymi z obecnością Polski w UE. Inny z radnych

PiS Łukasz Grabowski wyliczał działania rządu podejmowane w obszarze rolnictwa, by w końcu stwierdził: – Nie jest tak źle, jak się państwu wydaje.

Przeciwnego zdania był wicemarszałek Krzysztof Grabowski z PSL: – Kilka dni temu uczestniczyłem po raz kolejny w gali Wielkopolskiego Rolnika Roku. Nigdy wcześniej podczas swojego wystąpienia nie byłem zmuszony tak wiele, jak tym razem, poświęcać uwagi problemom w rolnictwie. Musimy o tym głośno mówić, inaczej będziemy sejmikiem niemy! Za przyjęciem stanowiska było 23 radnych, przeciw – 4, a 7 wstrzymało się od głosu. ABO

Będzie centrum w Sielinku

Sejmik zgodził się na utworzenie Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Rozwoju Wsi w Sielinku.

Placówka, która ma wspierać samorząd województwa w działaniach na rzecz mieszkańców wsi i rolników, formalnie rozpoczęła działalność 1 kwietnia.

W trakcie obrad Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (15 marca) wicemarszałek Krzysztof Grabowski wyjaśnił, że główna siedziba centrum znajdzie się w Sielinku, bo samorząd województwa dysponuje tam gruntami i nieruchomościami, natomiast oddziały placówki powstaną w Kaliszu, Koninie, Lesznie i Pile.

27 marca podczas sesji uchwałę w tej sprawie poparło 24 radnych, a od głosu wstrzymało się 11 przedstawicieli PiS, w imieniu których wątpliwości zgłosił radny Łukasz Grabowski. Dopytywał on m.in. o pomysły i koszty utworzenia nowej instytucji, np. zasady wynajmu biur, wskazując także, że w Wielkopolsce na rzecz rolników działa już kilka instytucji, w tym część z oddziałami terenowymi w każdym powiecie. RAK

Zgoda na ministra

Kolejny krok ku budowie nowego muzeum Powstania Wielkopolskiego.

Podczas sesji sejmiku, która odbywała się online 27 marca, radni jednogłośnie podjęli uchwałę w sprawie prowadzenia przejętego niedawno od miasta Poznania Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości jako wspólnej instytucji kultury województwa i ministerstwa.

– Ta zgoda sejmiku była formalnie potrzebna, byśmy jako zarząd województwa mogli zawrzeć porozumienie z ministrem kultury i dziedzictwa narodowego – tłumaczy marszałek Marek Woźniak. – Mamy zatem zielone światło do dalszego procedowania i legitymację do tego, by uzgodnić wszelkie szczegóły porozumienia z ministerstwem. Mam nadzieję, że dopięcie tych wszystkich formalności nastąpi możliwie szybko.

O tym, że dotychczasowe samorządowo-rządowe rozmowy na szczeblu urzędniczym toczą się w dobrej atmosferze, zapewniał wcześniej radnych z sejmikowej Komisji Kultury dyrektor marszałkowskiego departamentu

Z powodu remontu sali sesyjnej marcowe obrady, które prowadziła przewodnicząca sejmiku Małgorzata Waszak-Klepka, odbyły się w trybie zdalnym.

Włodzimierz Mazurkiewicz. Jak przekazano członkom komisji, w projekcie umowy resort deklaruje współprowadzenie muzeum w latach 2023-2026 i przekazywanie corocznie 1,5 mln zł (około 20 proc. kosztów bieżącej funkcjonowania) dotacji podmiotowej. Najważniejsza

część porozumienia dotyczy jednak budowy będącego częścią WMN nowego Muzeum Powstania Wielkopolskiego – jej koszt oszacowano na 370 mln zł, a ministerstwo zobowiązuje się dołożyć samorządowi województwa na ten cel w najbliższych latach 222 mln zł.

Tymczasem 31 marca WMN ogłosiło konkurs na opracowanie koncepcji plastyczno-przestrzennej wystawy stałej powstańczego muzeum (szczegóły znajdują się na stronie: konkurs.wmn.poznan.pl). Jego rozstrzygnięcie poznamy w połowie września. **ABO**

Dlaczego czcimy powstanie sprzed 175 lat?

Sejmik przyjął stanowisko „w celu upamiętnienia 175. rocznicy Powstania Wielkopolskiego (Powstania Poznańskiego) 1848 roku”.

– Wychodzę z założenia, że trzeba się chwalić tym, co robimy dobrze, ale także dokonaniami naszych przodków, do których chcielibyśmy się przyczynić – tłumaczył inicjatywę klubu PiS jego przewodniczący Zbigniew Czerwiński.

W głosowaniu radni przyjęli uchwałę jednogłośnie. W kierowanym m.in. do wszystkich wielkopolskich samorządów stanowisku napisali: „Sejmik Wojewódz-

twa Wielkopolskiego pragnie upamiętnić Powstanie Wielkopolskie 1848 roku i oddać hołd bohaterom najdłuższej wojny nowoczesnej Europy, którzy odkładając karabin, podejmowali się wytrwałej pracy na wszystkich polach, dążąc do tego samego celu – odbudowy jednej i niepodzielnej Rzeczypospolitej. W rękach Wielkopolan XIX wieku karabin, wreszcie rzemieślniczy, pług to równorzędne narzędzia w walce o wskrzeszenie rozczłonkowanego i upadłego państwa. Dzięki działaniom powstańców 1848 roku i ich następców, byliśmy goto-

wi do wsparcia Powstania Styczniowego 1863 roku i zwycięskiej walki w roku 1918. Cześć i chwała bohaterom!!!”.

W dokumencie sejmiku wśród wielkopolskich wydarzeń z 1848 roku, wpisujących się w Wiosnę Ludów, przywołał utworzenie skupiającego przedstawicieli wszystkich warstw społecznych Komitetu Narodowego, a także największe powstańcze starcia zbrojne pod Książem, Miłosławiem i Sokołowem.

Podczas sesji oraz wcześniejszego posiedzenia Komisji Kultury Zbigniew Czerwiński przedstawił szersze

tło wydarzeń sprzed niemal dwóch wieków, zwracając uwagę na wytworzenie się wówczas zjawiska solidaryzmu społecznego. – Tamto powstanie było pokłosiem wielu lat przygotowań konspiratorów. W latach 40. XIX wieku Wielkopolska była centrum ruchu niepodległościowego dla wszystkich trzech zaborów – obrazował radny.

Z kolei Filip Kaczmarek z PO podczas sesji przypomniał szerszą postać Karola Libelta, który po upadku powstania aż do śmierci był prezesem Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. **ABO**

W „DOMU SPORTU” O UCZNIOWSKIEJ RYWALIZACJI

Sejmikowa Komisja Kultury Fizycznej i Turystyki obradowała 14 marca w siedzibie poznańskiego Centrum Pozarządowych Organizacji Sportowych. W budynku dawnego technikum przy ulicy Starołęckiej dzięki wsparciu m.in. samorządu województwa powstały biura, z których korzystają różne stowarzyszenia i środowiska: sportu wyczynowego, wiejskiego, szkolnego i osób z niepełnosprawnościami. Radni zapoznali się ze sprawozdaniem o współzawodnictwie uczniów w ogólnopolskim systemie sportu młodzieżowego w 2022 r. W naszym regionie ten system współtworzy i koordynuje Wielkopolskie Stowarzyszenie Sportowe. **RAK**

ZARZĄD ODPOWIADA

PRZEDSTAWIAMY WYCIĄG Z ODPOWIEDZI UDZIELONYCH NA WCZEŚNIEJSZE INTERPELACJE I ZAPYTANIA RADNYCH.

Wicemarszałek Wojciech Jankowiak

– odpowiedział na dwie interpelacje Filipa Kaczmarka. Przekazał, że w celu ograniczenia wykluczenia komunikacyjnego województwo wielkopolskie organizuje i systematycznie rozwija kolejowe przewozy o charakterze użyteczności publicznej. Rozwój wojewódzkich przewozów autobusowych wiąże się z planowaną zmianą przepisów ustawy o publicznym transporcie zbiorowym. Poinformował, że obecnie mieszkańcy Klempicza mogą korzystać z przewozów autobusowych wykonywanych przez dwóch przewoźników: Euromatpol oraz PKS w Pile.

Odnosząc się do możliwości zwiększenia dostępności Skalki Poznańskiej przy kościele św. Wojciecha, przedstawił uzyskane od dyrektora Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości Przemysław Terleckiego informacje na temat gotowości tej instytucji do wzięcia pod opiekę Skalki Poznańskiej po zakończeniu budowy Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 w okolicy Wzgórza św. Wojciecha.

– odpisał Henrykowi Szopińskiemu w sprawie wykonania oświetlenia przejścia dla pieszych w ramach DW 188 w Zakrzewie. Poinformował, że zostanie złożony wniosek o dofinansowanie doświetlenia przedmiotowego przejścia w ramach „Rządowego programu ograniczania przepiętności i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2022-2024”. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku i otrzymania dofinansowania zadanie zostanie zrealizowane jeszcze w 2023 roku.

– ustosunkował się do zapytania Marka Sowy w sprawie budowy ścieżki pieszo-rowerowej przy DW 308 w Bonikowie, na odcinku około 500 m, od ronda „Bonikowo” w kierunku Grodziska. Poinformował, że przedmiotowy odcinek posiada obustronne pobocze, znajduje się w terenie zabudowanym, gdzie zlokalizowane są cztery zabudowy mieszkalne, a istniejąca szerokość pasa drogowego jest niewystarczająca dla lokalizacji wnioskowanej ścieżki. Powyższy odcinek, gdzie ruch pieszych i rowerzystów kształtuje się na poziomie umiarkowanym, nie kwalifikuje się do zadań ujętych w planach inwestycyjnych przewidzianych

na 2023 rok. Niemniej jednak województwo zwróci się do gminy Kościan z propozycją pozyskania przez nią nieruchomości w celu umożliwienia rozpoczęcia procesu inwestycyjnego.

– przekazał Zofii Itman, że wojewódzkie linie autobusowe pomiędzy Koninem a Turkiem oraz Koninem a Kaliszem zostały uwzględnione w planie transportowym (PTWW). Termin składania wniosków o zawarcie umowy na rok 2023 o dopłatę z FRPA upłynął 4 listopada 2022 r. Obecnie przewóz osób pomiędzy Koninem a Turkiem jest realizowany przez dwóch autobusowych przewoźników prywatnych. Prace nad zintegrowanym systemem taryfowo-biletowym zostaną podjęte wraz z decyzją o uruchomieniu wojewódzkich przewozów drogowych o charakterze użyteczności publicznej.

Członek zarządu województwa Jacek Bogusławski

– poinformował Adama Bogrycewicza, że Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego w 2019 roku podjął prace nad projektem utworzenia parku krajobrazowego o roboczej nazwie Park Krajobrazowy Krajna Złotowska. W toku prac w 2021 roku zmieniono projektowaną nazwę i przygotowano zarys projektu uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie Parku Krajobrazowego Bory Kujańskie. Projekt miał charakter roboczy i był przedmiotem wstępnych konsultacji z właściwymi miejscowymi samorządami oraz mieszkańcami gmin z terenu projektowanego parku. W trakcie prac nad utworzeniem Parku Krajobrazowego Bory Kujańskie ZPKWW w 2021 roku poniosł koszty na promocję w łącznej wysokości 13.726,81 zł brutto.

Sekretarz województwa Tomasz Grudziak

– w odpowiedzi na zapytanie Łukasza Grabowskiego w imieniu marszałka województwa przekazał radnemu kopie umów zawartych ze Spółką Celową Uniwersytetu Ekonomicznego oraz informację dotyczącą trybu ich zawarcia. **ABO**

Nagrodzili sołtysów

Gratulatory wyróżnionym sołectwom złożyli wicemarszałek Krzysztof Grabowski i radny Jarosław Maciejewski.

Wielkopolscy sołtysi 11 marca obchodzili swoje święto podczas uroczystości w Kaliszu i Stawiszynie.

W ramach VII Pielgrzymki Sołtysów do Sanktuarium Świętego Józefa w Kaliszu modlono się na mszy św., którą sprawował bp Damian Bryl. Później świętowanie przeniosło się do pobliskiego Stawiszyna.

– W naszym województwie zaszczepną, obdarzoną społecznym zaufaniem funkcję sołtysa pełni ponad 4 tysiące osób. Ich praca nie ogranicza się tylko do wypełniania formalnych obowiązków, ale trwa nieprzerwanie przez 24 godziny na dobę, kiedy to wspierają swą energią, zaangażowaniem i pomysłami mieszkańców w ich codziennych sprawach – mówił do zgromadzonych wicemarszałek Krzysztof Grabowski. Razem z sejmikowym radnym i prezesem Stowarzyszenia Sołtysów Województwa Wielkopolskiego Jarosławem

Maciejewskim nagrodził on najlepszych. 53 sołtysów z regionu otrzymało odznaki honorowe „Za zasługi dla województwa wielkopolskiego”.

Podczas spotkania rozstrzygnięto też etap wojewódzki drugiej edycji konkursu „Fundusz sołecki – najlepsza inicjatywa”. Zwyciężyło sołectwo Klonówek (gmina Lipno w powiecie leszczyńskim). Za zagospodarowanie terenu kompleksu sportowo-rekreacyjnego otrzymało 7 tys. zł i awansowało do etapu krajowego konkursu. Drugie miejsce zajęło sołectwo Krzyszkowo (gmina Rokietnica w powiecie poznańskim), zdobywając 5 tys. zł za utworzenie miejsca rekreacji wokół stawu w swojej miejscowości. 3 tys. zł trafiły do sołectwa Huta Szklana (gmina Krzyż Wielkopolski w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim), gdzie doceniono remont miejscowych przystanków autobusowych. ABO

Dekada zawodowców

31 marca na Politechnice Poznańskiej podsumowano 10 lat realizacji samorządowego programu wsparcia kształcenia młodzieży.

Dekada programu „Czas zawodowców” to 10 lat fantastycznej przygody z nauką. Udało nam się połączyć wiedzę zdobywaną w szkołach i na uczelni z tym, czego od młodych ludzi oczekuje biznes – mówiła, witając gości, Paulina Stochniałek z zarządu województwa. – Na rynku pracy poszukiwani są dziś rzemieślnicy i fachowcy z różnych branż, posiadający odpowiednią wiedzę i umiejętności. Dlatego staramy się tak szkolić młodzież, by zdobyła konkretny fach.

– W życiu młodych ludzi ważne jest, by odkryć ich predyspozycje. To istotne, bo zawody techniczne powoli w Wielkopolsce zanikają, a kształcące w nich szkoły przestają być atrakcyjne dla uczniów – zauważyła wiceprzewodnicząca sejmiku Agnieszka Grzechowiak, uczestnicząca w gali wraz z radnymi z Komisji Edukacji i Nauki.

Dwie edycje projektu „Czas zawodowców”, współfinansowanego z UE, wspomagały rozwój nowoczesnego kształcenia zawodowego w Wielkopolsce. W program prowadzony przez samorząd regionu w partnerstwie z Politechniką Poznańską włączyły się samorządy lokalne, pracodawcy i szkoły kształcące zawodowo.

Podczas gali nagrodzono m.in. przedstawicieli samorządów, pracodawców i szkół.

– Mamy się czym pochwalić – mówiła Paulina Stochniałek, wymieniając najważniejsze dane mijającej dekady: – Zrealizowaliśmy blisko 8500 płatnych staży dla uczniów; w specjalistycznych zajęciach (prowadzonych w wyposażonych w najnowocześniejszy sprzęt laboratoriach) uczestniczyło 13.500 uczniów ze szkół technicznych; zorganizowaliśmy szkolenia i kursy dla 400 nauczycieli.

To nie wszystkie dane. Dzięki „Czasowi zawodowców” w sprzęt i pomo-

ce dydaktyczne doposażono pracownie kształcenia zawodowego w 46 szkołach i 7 placówkach prowadzących naukę zawodu. Nawiązano współpracę ze 158 firmami i stworzono ponad 17.000 interaktywnych materiałów dydaktycznych. Powstał też specjalny system, ułatwiający kontakt między uczniami i pracodawcami, umożliwiający dopasowanie uczniów i absolwentów szkół do konkretnych ofert pracy.

– Kształcenie zawodowe jest kluczowe. Fachowcy od

razu trafiają na rynek pracy. Ten projekt pozwolił młodzieży na zbudowanie kompetencji, naukę pracy w zespole, bezpośredni kontakt z kadrami akademickimi – zauważył rektor Politechniki Poznańskiej prof. Teofil Jesionowski.

– Bez tych projektów młodzież być może nigdy nie zawiązała by w murach uczelni i nie przekonała się, że studiowanie w Poznaniu może być ich przyszłością – dodał prorektor PP prof. Michał Wieczorowski. RAK

Zdrowy dialog

Pierwsze w bieżącym roku posiedzenie Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego było poświęcone przede wszystkim sytuacji w ochronie zdrowia.

Skupiające pracodawców, związkowców, przedstawicieli administracji rządowej i samorządowej w regionie gremium obradowało 16 marca w Poznaniu. W posiedzeniu rady uczestniczyli między innymi wicemarszałek Wojciech Jankowiak oraz członek zarządu województwa Paulina Stochniałek.

Strony omówiły głównie problemy związane z sytuacją finansową placówek medycznych, zadłużeniem szpitali, a także realizacją ustawy dotyczącej podwyżek najniższych uposażeń w podmiotach leczniczych. W wielkopolskich obradach wzięli też udział, łącząc się online, przedstawiciele resortu zdrowia.

Ponadto rada zajęła się m.in. wojewódzkim planem działań na rzecz zatrudnienia na bieżący rok. ABO

Szpital z unijną dotacją

Kolejne szpitale otrzymały wsparcie z WRPO 2014+.

30 marca marszałek Marek Woźniak podpisywał w Gostyniu i Rawiczu umowy na unijne dofinansowanie dla miejscowych szpitali z puli REACT-EU. Do obu placówek trafi blisko 7 mln zł, dzięki którym kupią one sprzęt medyczny i aparaturę diagnostyczną.

– Specjalny budżet UE przeznaczono na realizację zadań niwelujących kryzys w opiece zdrowotnej i problemem, które powstały w okresie pandemii COVID-19. To np. skutki długo utrudnionego dostępu do placówek medycznych oraz wpływu na zdrowie osób, które doświadczyły zakażenia koronawirusem – podkreśla Marek Woźniak.

SPZOZ w Gostyniu otrzymał ponad 3,6 mln zł, dzięki czemu zmodernizuje diagnostykę obrazową. Placówka zakupi m.in. tomograf komputerowy, aparaty RTG, mammograf cyfrowy i ze-

staw endoskopowy. Z kolei szpital powiatowy w Rawiczu 3,2 mln zł unijnej dotacji przeznaczy na zakup nowoczesnego sprzętu oraz prace modernizacyjno-adaptacyjne z myślą o utworzeniu centralnej sterylizatorni.

Dzień wcześniej marszałek parafował podobne umowy w Krotoszynie i Ostrowie Wlkp. W efekcie do miejscowych szpitali trafi 8,2 mln zł. Placówka z Krotoszyna sfinansuje za 4,2 mln zł zakup dwóch ambulansów z wyposażeniem, tomografu komputerowego i aparatu cyfrowego rtg oraz urządzeń do rehabilitacji. ZZOZ w Ostrowie Wlkp. za 4 mln zł wyposaży i wykona prace modernizacyjno-adaptacyjne w oddziale laryngologicznym, a także kupi dwa ambulanse, sprzęt medyczny i aparaturę diagnostyczną.

W spotkaniach z samorządowcami i dyrekcją szpitali uczestniczyły też radne województwa Ewa Panowicz i Marzena Wodzińska. RAK

Tarli chrzan w Chrzanie

Chrzanowy konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem.

Choć wydarzenie odbyło się 1 kwietnia i dotyczyło tarcia chrzanu w... Chrzanie, nie był to primaaprilisowy żart.

Konkurs związany z wielkopolskimi tradycjami wielkanocnymi zorganizowały samorząd województwa i gmina Żerków. W szranki stanęło ponad 100 kół gospodyń wiejskich z regionu – rywalizując w tarcu chrzanu na czas oraz w przygotowaniu potraw z dodatkiem tego warzywa.

– Samorząd województwa zachęca do uczestnictwa w tego typu wydarzeniach, które są okazją do poznania bogactwa wielkopolskiej kuch-

ni. Tak liczny udział w tym konkursie dowodzi, że takie przedsięwzięcia są potrzebne – mówił, wręczając nagrody zwycięzcom, wicemarszałek Krzysztof Grabowski. W wydarzeniu wzięli też udział radni województwa Jan Grzesiek i Krystyna Kubicka-Sztul.

A kto wygrał? Za najlepszą potrawę uznano „peklowaną karkówkę w sosie chrzanowym z ziemniakami i karmelizowanymi buraczkami”, przygotowaną przez KGW „Ach Te Baby” (powiat nowotomyski). W tarcu najszystsze było KGW Komorniki nad Męcina (powiat poznański). ABO

Fotokonkurs

Po raz kolejny można zdobyć cenne nagrody za zdjęcia ukazujące piękno wielkopolskiej wsi.

Mowa o konkursie fotograficznym „PROW w obiektywie – czwarta edycja”.

Prace należy zgłaszać do 31 maja na adres e-mailowy: ksw@umww.pl. Na zwycięzców czekają bony do wykorzystania w sklepie fotograficznym, o łącznej wartości 40 tysięcy złotych. Szczegółowy regulamin konkursu znajduje się na stronie www.umww.pl.

Prace nie muszą dotyczyć wyłącznie inwestycji związanych z PROW. Organizatorzy czekają na zdjęcia w ośmiu kategoriach: „infrastruktura dofinansowana z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich”, „wielkopolska wieś z lotu ptaka”, „jak Wielkopolanie dbają o tradycję?”, „turystyka na obszarach wiejskich”, „Wielkopolska na talerzu”, „odnawialne źródła energii na obszarach wiejskich”, „ginące zawody” oraz „wielkopolska wieś z bliska”. ABO

Radzą sobie w trudnym czasie

Poznaliśmy laureatów XXII edycji konkursu Wielkopolski Rolnik Roku.

Hodują bydło, trzode chlewną, drób. uprawiają zboża i warzywa. Produkują setki tysięcy litrów mleka rocznie. Sprzedają drzewa i krzewy ozdobne. Zarządzają „polską Prowansją”, gdzie produkuje się lawendę. Mają pod swoją opieką – w zależności od rodzaju prowadzonej działalności – od kilku do prawie pół tysiąca hektarów gruntów. Reprezentują nie tylko różne kierunki produkcji rolniczej, ale i różne strony naszego regionu: od powiatu nowotomyskiego po koniński, od chodzieskiego po ostrzeszowski...

Tak w skrócie można scharakteryzować zwycięzców XXII już edycji prowadzonego przez samorząd województwa konkursu Wielkopolski Rolnik Roku. Dwudziestu nominowanych, a w finale dziesięciu laureatów poznaliśmy podczas uroczystej gali podsumowującej konkurs, która odbyła się 26 marca w Sali Ziemi Międzynarodowych Targów Poznańskich. Wypełnili ją po brzezi rolnicy, bliscy nominowanych i laureatów, parlamentarzyści, samorządowcy, na czele z radnymi wojewódz-

Najlepszych wielkopolskich rolników nagrodzili wicemarszałek Krzysztof Grabowski i prof. Grzegorz Skrzypczak.

stwa obecnej i poprzednich kadencji.

W tak licznym gronie osób zainteresowanych sprawami branży nie mogło zabraknąć rozmów o problemach, z którymi zmagają się obecnie rolnicy. Trudności związane ze spadkiem cen zbóż, masowym napływem produktów zagranicznych, wzrostem kosztów produkcji, obecnością wirusa ASF wymienił w swoim wystąpieniu gospodarz uroczystości wicemar-

szalek Krzysztof Grabowski. W tej sytuacji, jak podkreślił, tym bardziej w uznanie zasługuje postawa gospodarzy z naszego regionu: – Od dziesięcioleci rolnicy z Wielkopolski wyznaczają nowe trendy, wdrażają nowoczesne metody i sprzęt, stając się przykładem dla innych regionów. Niestrudzenie dbają, by na naszych stołach gościła polska, zdrowa żywność. Wielkopolskie rolnictwo jest jednym z liderów produktyw-

ności, innowacyjności, jakości wytworzonych produktów i zastosowanych technologii.

Wszyscy nominowani otrzymali pamiątkowe dyplomy, a laureaci – tradycyjne statuetki „Siewcy” oraz czek w wysokości 15 tysięcy złotych (pełna lista wyróżnionych w obecnej edycji jest dostępna na stronie www.umww.pl).

Nagrody najlepszym rolnikom wręczyli wicemarszałek Krzysztof Grabowski i przewodniczący konkursowej ka-

pituły prof. Grzegorz Skrzypczak. Jak przypomniał ten ostatni, dotąd w samorządowym konkursie uczestniczyło już blisko 1400 rolników z całej Wielkopolski, a ponad 200 zostało jego laureatami. W ostatniej edycji udział wzięło 46 gospodarstw z 25 powiatów naszego regionu.

W części artystycznej uczestnikom gali zaprezentowali się Michał Kowalonek, a w finale wieczoru – Andrzej Piaseczny.

ABO

Pieniądze na pracę

Ponad 5,6 mln zł trafi do wielkopolskich powiatów na aktywizację osób bezrobotnych.

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej ogłosiło nabór wniosków z krajowego Funduszu Pracy na finansowanie programów aktywizacji zawodowej. Wielkopolsce przyznano na ten cel 5,65 mln zł, a do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu wpłynęły łącznie 34 wnioski od samorządów powiatów.

– Aplikacje dotyczą wsparcia w pięciu dziedzinach: bezrobotnych zamieszkujących na wsi, w regionach wysokiego bezrobocia, kobiet długotrwale pozostających bez pracy, osób z niskimi kwalifikacjami oraz osób po 50. roku życia – wymienia wicemarszałek Wojciech Jankowiak, który pozytywnie rekomendował złożone wnioski.

Ostateczną decyzję o wsparciu podejmie ministerstwo, a w przypadku pozytywnej weryfikacji fundusze na aktywizację trafią m.in. do powiatów: konińskiego (z wysokim bezrobociem), wągrowieckiego, ostrzeszowskiego i rawickiego (z bezrobotnymi zamieszkującymi wieś).

RAK

Tory nie do rozbiórki

Wicemarszałek Wojciech Jankowiak potwierdził, że samorząd województwa jest przeciwny rozbiórce nieużywanej obecnie linii kolejowej nr 363 Rokietnica – Pniewy – Międzychód.

Podobny sprzeciw w trakcie spotkania, które odbyło się 6 marca w Poznaniu z inicjatywy posła Franciszka Sterczewskiego, wyrazili przedstawiciele powiatów i gmin, położonych wzdłuż tej liczącej prawie 140 lat linii.

O tym, że rozbiórka torów jest planowana, część zainteresowanych samorządów dowiedziała się z pisma, które 21 grudnia 2022 r. wystosował Wielkopolski Urząd Wojewódzki, informując, że o takie pozwolenie wystąpiła w październiku spółka PKP.

– Podjęcie decyzji o ewentualnej rozbiórce linii stoi w sprzeczności z zapewnieniami władz państwowych o przeciwdziałaniu wykluczeniu transportowemu społeczeństwa, wymazywaniu „białych plam” w transporcie kolejowym i wstrzymaniu likwidacji lokalnych linii kolejowych – argumentuje w piśmie skierowanym do prezesa PKP Wojciech Jankowiak.

RAK

Eurowizyta w szpitalu

Goście z europarlamentu marszałek Marek Woźniak zaprezentował m.in. „centrum sterowania” szpitalną pocztą pneumatyczną.

Przewodniczący Komisji Rozwoju Regionalnego Parlamentu Europejskiego Younous Omarjee mógł na własne oczy przekonać się, jak skutecznie wykorzystujemy wsparcie uzyskiwane w ramach unijnej polityki spójności.

Między innymi o przyszłości tego instrumentu rozmawiano w Poznaniu podczas marcowego posiedzenia Konwentu Marszałków Województw RP. Jednym z uczestników tej debaty, na zaproszenie marszałka Marka Woźniaka, był właśnie Younous Omarjee.

Podczas wizyty w Wielkopolsce eurodeputowany odwiedził też oddane do użytku w ubiegłym roku Wielkopolskie Centrum Pediatrii przy ul. Wrzoska w Poznaniu. Marszałek, wspólnie z dyrektorką szpitala, przedstawił gościowi tę najważniejszą inwestycję samorządu województwa, której budowa została wsparta funduszami unijnymi. Przypomnijmy, że lecznica dysponuje 354 łóżkami dla małych pacjentów oraz miejscami dla ich opiekunów. Jest jedną z najnowocześniejszych placówek pediatrycznych w środkowej Europie.

ABO

Inwestycje i plany na drogach

Samorządowcy i drogowcy podsumowują zakończone już przedsięwzięcia na wielkopolskich drogach i planują nowe zadania.

14 marca oficjalnie otwarto ścieżkę rowerową przy drodze wojewódzkiej nr 241 pomiędzy Wągrowcem i wsią Pokrzywnica. Trasa o długości 1,6 km kosztowała ponad 2 mln zł. Połowę tej kwoty pokrył samorząd województwa, a po 504 tys. zł zapłaciły gmina wiejska i miasto Wągrowiec, których przedstawiciele i okoliczni mieszkańcy wzięli udział w uroczystej inauguracji ścieżki.

– Budowa nowych tras rowerowych jest społecznie oczekiwana i istnieje duża presja, aby takie inwestycje realizować. To pozytywne zjawisko, bo nie tylko wykorzystujemy ekologiczne środki lokomocji, ale przede wszystkim jest bezpiecznie – podkreślał podczas inauguracji trasy Wojciech Jankowiak.

16 marca wicemarszałek wizytował inwestycje drogowe na terenie gminy Buk. Wśród nich m.in. dobiegającą końca rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 306 na odcinku od Buku do skrzyżo-

14 marca wicemarszałek Wojciech Jankowiak oficjalnie otworzył ścieżkę rowerową pomiędzy Wągrowcem i wsią Pokrzywnica przy DW 241.

wania z nowym przebiegiem drogi ekspresowej S5 na odcinku 3,7 km. Wartość zadania to 16,5 mln zł, z czego 12 mln zł to dotacja unijna z WRPO 2014+.

Zapowiedziano też remont (jeszcze w 2023 r.) kolejnej części drogi nr 307 o długości 2,7 km oraz budowę obwodnicy Niepruszewa, dla której opracowywany jest obecnie projekt koncepcyjny.

29 marca samorządowcy i drogowcy wizytowali zakończone i realizowane inwestycje na terenie powiatu złotowskiego. Tylko w 2023 r.

łącznie wydatki na zadania na drogach wojewódzkich w tym powiecie sięgną 29,5 mln zł.

Z kolei 31 marca Wojciech Jankowiak wzięł udział w oficjalnym oddaniu do użytku łącznika pomiędzy ulicami Wojska Polskiego i Bolesława Chrobrego w Szamotułach. Koszt tej gminnej inwestycji wyniósł ponad 2,25 mln zł, z czego 1 mln zł wyasygnował samorząd województwa. Trwają też przygotowania do trzeciego etapu remontu ul. Bolesława Chrobrego na odcinku od przejazdu kolejowego do ul. 3 Maja.

RAK

Skutecznie zadbać o otaczającą

Przyjęty przez sejmik „Audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego” to nowe narzędzie ochrony i kształtowania krajobrazu. np. gmin, opracowujących miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Piotr Ratajczak

Krajobraz, będąc nieodzownym elementem życia ludzi i stanowiąc kulturowe, przyrodnicze i społeczne dziedzictwo, jest kluczowym elementem dobrobytu społeczeństwa – wyjaśnia wicemarszałek Wojciech Jankowiak. – Otaczająca nas przestrzeń była od zawsze istotnym czynnikiem lokalizacyjnym w wymiarze osadniczym oraz gospodarczym i nadal pozostaje szczególną wartością, która – jako dobro wspólne – wymaga uwagi i odpowiedzialności od nas wszystkich.

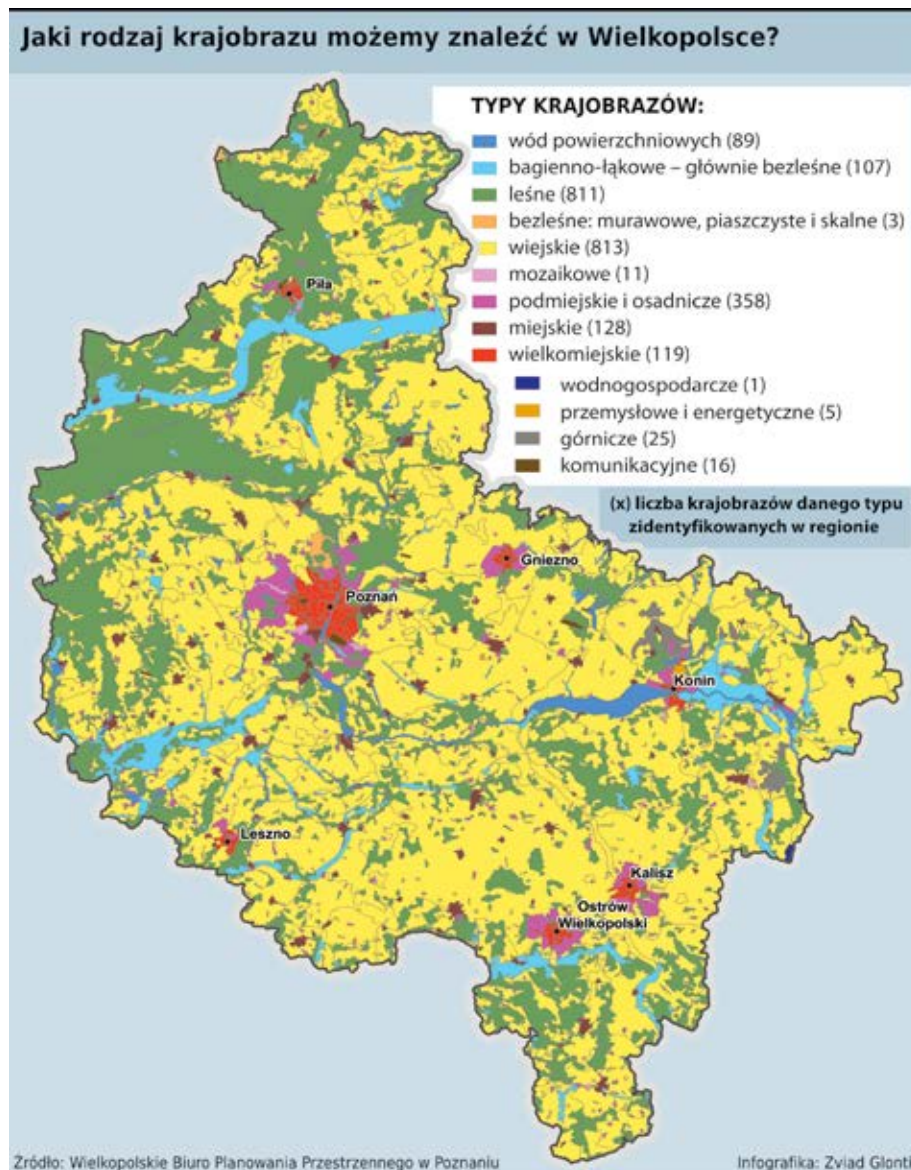
O tę przestrzeń trzeba dbać. Jak to najlepiej zrobić?

Chronić przed ludźmi

Jednym z narzędzi są dokumenty planistyczne, które określają m.in., co i gdzie wolno zbudować, jakie tereny należy wyłączyć z zabudowy, które cenne (przyrodniczo, historycznie, widokowo) obszary powinniśmy chronić. Takie opracowania porządkują rozwój gmin, dają samorządowcom wskazówki do prowadzenia odpowiedzialnej polityki przestrzennej, zabezpieczają „bezbronną” przyrodę przed nadmierną ingerencją ze strony człowieka.

Na najniższym szczeblu samorządu, w gminach, taką funkcję pełnią miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Tam, zwłaszcza w MPZP, zapisano wymogi dotyczące zabudowy na danym obszarze, np. wysokość obiektów, tereny dróg, procent powierzchni biologicznie czynnej.

27 marca sejmik przyjął inny dokument, przygotowa-

ny przez Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego w Poznaniu „Audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego”, który ma wzmocnić ochronę przestrzeni z poziomu regionalnego. Wspomniane opracowania planistyczne gmin będą musiały teraz uwzględniać zapisy „Audytu...” i zostać uzgodnione pod tym względem

z zarządkiem województwa.

– To pierwsze tego typu opracowanie w kraju. Wniosek i rekomendacje sformułowane w audycie krajobrazowym będą miały swoje odzwierciedlenie w dokumentach planistycznych poziomu regionalnego i lokalnego. Nie narzucamy jednak gminom konkretnych rozwiązań, dajemy raczej wskazówki i pod-

dytu nie utrudnią powstawania nowych inwestycji w odnawialne źródła energii, np. wiatraków czy farm fotowoltaicznych.

– Długo zastanawialiśmy się nad zapisami, które pozwalałyby chronić krajobraz i jednocześnie nie blokowały wiatraków. Ostatecznie nie chcemy wchodzić w kompetencje samorządów. To planiści muszą zdecydować, czy nowa turbina wiatrowa zakłóci miejscowy krajobraz czy nie – brzmiała odpowiedź Jowity Maćkowiak.

Henryk Szopiński zastanawiał się, jak dużym problemem jest tzw. baneroza (nadmierna obecność reklam w przestrzeni miast i gmin), a przedstawiciele WBPP wskazywali raczej na kwestię betonozy, tj. zastępo-

sji Gospodarki państwa wniosek Marty Dzikowskiej, poparty m.in. przez Przemysława Ajchlera i przewodniczącą sejmiku Małgorzatę Waszak-Klepkę, by uchwalony 27 marca audyt krajobrazowy zaczął obowiązywać po 90 dniach, co pozwoli gminom zakończyć już procedowane MPZP.

Ostatecznie podobną zmianę do uchwały zaproponował zarząd województwa, a sejmik ją zaakceptował, dając w ten sposób gminom czas na sfinalizowanie uchwalenia wyłożonych już do publicznego wglądu MPZP.

– Choć audyt nie jest aktem prawa miejscowego, to samorządowcy mają obawy związane z tym dokumentem. Boją się, że utrudni on uchwalanie planów miejsco-

Takie opracowania porządkują rozwój gmin i dają samorządowcom wskazówki do prowadzenia odpowiedzialnej polityki przestrzennej

wania przestrzeni biologicznie czynnej (zieleni i drzew) na placach i skwerach przez pozbruk, granit czy beton, a także coraz większą liczbę ogrodzeń posesji z płyt betonowych w całej Wielkopolsce.

Mirosława Rutkowska-Krupka, Jerzy Lechnerowski i Andrzej Pichet dopytywali, czy gminy muszą w swoich planach miejscowych uwzględnić zapisy audytu i czy to nie wydłuży (i tak czasochłonnej) procedury uchwalania tych dokumentów. Gdy okazało się, że takie uzgodnienie z zarządkiem województwa jest konieczne, Marek Sowa i Zofia Szalczyk zapytali, czy zapisy au-

wych – tłumaczyła Mirosława Rutkowska-Krupka, a Zofia Szalczyk dodała, by ograniczeniami zawartymi w audycie nie narobić gminom niepotrzebnych kłopotów.

– Tam nie ma twardych zakazów czy nakazów dla samorządów, są wspomniane rekomendacje i wnioski. To gminni radni we współpracy z urbanistami decydują ostatecznie o sposobach i możliwości zabudowy danego terenu – powtarzała Jowita Maćkowiak.

Zresztą samorządy brały udział w konsultacjach społecznych audytu krajobrazowego, podczas których swoje

Rynki i ratusze, kościoły i klasztory świadczą o tożsamości miast (na zdjęciu Kościan).

Odkrywki węgla brunatnego zmieniły krajobraz w subregionie konińskim.

nas przestrzeń

Dokument zawiera cenne wskazówki i rekomendacje dla samorządów,

W Wielkopolsce (na zdjęciu pałac w Wąsowie) zidentyfikowano niemal 2,5 tys. krajobrazów, w tym 120 priorytetowych.

opinie i uwagi wskazały 52 gminy.

Ponadto w marcu w UMWW zorganizowano dodatkowe spotkania z samorządowcami i przedsiębiorcami z północnej części Wielkopolski, którzy obawiali się ewentualnych planów uchwalenia parku krajobrazowego w Dolinie Noteci.

– Rozwój miast i przedsiębiorstw może następować w oparciu o MPZP, opracowywane przez gminy, dlatego nasz audyt nie jest tutaj żadną przeszkodą. Z kolei wątpliwości rolników dotyczyły projektu parku krajobrazowego, a nie audytu – podsumował te spotkania podczas sesji sejmiku wicemarszałek Wojciech Jankowiak.

Co zatem znalazło się w najnowszym opracowaniu WBPP?

Krajobrazy priorytetowe

Z projektu audytu wynika, że w Wielkopolsce zidentyfikowano niemal 2,5 tys. krajobrazów, w tym 120 priorytetowych. To tereny położone m.in. w miastach i na wsiach

oraz na obszarach cennych przyrodniczo (lasach, polach, jeziorach i w dolinach rzek).

– Żeby wyodrębnić czy postrzegać dany teren jako krajobraz, musiał mieć on powierzchnię minimum jednego hektara. Liczba i powierzchnia obszarów priorytetowych to około 5 proc. wszystkich krajobrazów województwa – wskazuje Jarosław Kamiński, główny projektant dokumentu z Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego w Poznaniu.

Te priorytetowe przestrzenie poddano gruntownej analizie, składającej się z czterech części: charakterystyki i walorów krajobrazu, zagrożeń dla możliwości jego zachowania, rekomendacji i wniosków na przyszłość oraz lokalnych form architektonicznych.

– Przeprowadzona w ramach „Audytu...” identyfikacja i analiza wartości krajobrazowych Wielkopolski pokazała szereg niezwykle cennych krajobrazów priorytetowych, szczególnie ważnych dla zachowania różnorodności kulturowej i przy-

rodniczej oraz tożsamości dla przyszłych pokoleń, zarówno w wymiarze europejskim, krajowym, jak i regionalnym – podkreśla Wojciech Jankowiak.

Wśród nich najwięcej jest obszarów wiejskich, podmiejskich i osadniczych, a także leśnych czy wód powierzchniowych.

– Nasz audyt ma zagwarantować dodatkową ochronę cennym terenom, wyróżniającym się np. pod względem przyrodniczym, kulturowym czy widokowym – potwierdza Jarosław Kamiński.

Zdjęcia, mapy, grafiki

Analizę cech (przyrodniczych, kulturowych i syntetycznych) każdego krajobrazu priorytetowego uzupełnia dokumentacja fotograficzna i kartograficzna. Zdjęcia prezentują charakterystyczne cechy i obiekty oraz ogólne ujęcia obrazujące fizjonomię i strukturę krajobrazu. Dokumentację kartograficzną przygotowano z kolei w postaci odpowiednich rysunków/szkiców. Dodatkowo w audycie znajdziemy także

kartę oceny dla każdego wyznaczonego krajobrazu, która pozwala nam zapoznać się z jego walorami i atutami.

Te dane (audyt krajobrazowy przygotowano w wersji elektronicznej) można pobrać za pośrednictwem aplikacji, dostępnej na stronie www.wbpp.poznan.pl.

Przy okazji prac nad audytem powstała publikacja „Krajobrazy Wielkopolski. Miasta”, zawierająca charakterystykę kilkunastu wielkopolskich miejscowości.

„To miasta o różnej genezie powstania oraz indywidualnym charakterze. Zostały wyodrębnione w oparciu o cenne obszary i elementy krajobrazowe świadczące o ich tożsamości, tj.: rynki i ratusze, kościoły i klasztory, wielkie rezydencje, kolej, a także elementy krajobrazu przyrodniczego takie jak rzeki i jeziora. Uznano je za wyjątkowe, gdyż posiadając bardzo charakterystyczną kompozycję oraz indywidualną zabudowę, ukształtowały miasto jako wielowątkową przestrzeń o zróżnicowanej i bogatej strukturze” – czytamy w książce.

Jej autorzy przypominają, że w Wielkopolsce zasadnicze znaczenie dla procesu lokalizacji i rozplanowania osiedli miała sieć wód i dogodne warunki umożliwiające przeprawy przez rzeki.

– Audyt to narzędzie diagnostyczne, służące pozyskaniu fachowej wiedzy o regionie. Pomoże nam prowadzić politykę krajobrazową, wzmocni ochronę przestrzeni na cennych obszarach, da wskazówki samorządowcom chcącym zadbać o swoje małe ojczyzny – podsumowuje kilka lat pracy nad dokumentem dyrektor Jowita Maćkowiak.

Biuro od planowania

13 lutego w siedzibie WBPP odbyły się obrady sejmikowej Komisji Planowania Przestrzennego i Infrastruktury Technicznej.

Czym zajmuje się Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego w Poznaniu?

13 lutego w gościnnych progach WBPP odbyły się obrady sejmikowej Komisji Planowania Przestrzennego i Infrastruktury Technicznej. To dobra okazja, by przypomnieć czytelnikom o działalności tej placówki.

WBPP jest regionalną, samorządową jednostką organizacyjną, podległą zarządowi województwa. Utworzono je w 1999 roku, kiedy inicjowano instytucje dla nowych

wraz z planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania”. W opracowaniu wskazano, gdzie warto rozwijać drogi, a gdzie kolej, gdzie trzeba zadbać o ochronę obszarów cennych przyrodniczo, a gdzie preferuje się wyznaczanie terenów inwestycyjnych. Urzędnicy i radni w gminach powinni wziąć te zapisy pod uwagę, by zapobiec np. chaotycznej zabudowie czy inwestowaniu na terenach przeznaczonych w przyszłości pod budowę dróg.

WBPP utworzono w 1999 roku, kiedy inicjowano instytucje dla nowych województw

województw, łącząc w jeden organizm istniejące wówczas biura planowania przestrzennego z Poznania, Kalisza, Koni i Leszna oraz biuro urbanistyki i architektury w Pile.

Placówka obejmuje swym działaniem obszar całej Wielkopolski, gdzie realizuje zadania z zakresu planowania przestrzennego, ustawowo przypisane samorządowi województwa. Biuro wykonuje na rzecz innych podmiotów prace studialne, koncepcje, plany i programy dotyczące planowania przestrzennego i rozwoju regionalnego.

Przykładem takiego dokumentu jest np. „Strategia na rzecz neutralności klimatycznej Wielkopolski wschodniej”, której opracowanie było niezbędne dla możliwości uzyskania dofinansowania z unijnego projektu „Life after coal”.

Biuro wspomaga także samorządy lokalne w zakresie konsultacji i opinii związanych z planowaniem przestrzennym.

Jednym z najważniejszych, obok strategii rozwoju regionu, dokumentów przyjmowanych przez sejmik, a przygotowanych przez WBPP, jest „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa Wielkopolska 2020+

W ostatnich latach WBPP przygotowało też m.in.: „Audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego” (piszemy o nim obok), „Raport o stanie zagospodarowania i rozwoju województwa wielkopolskiego 2019”, „Regionalny plan transportowy dla województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 roku” oraz „Strategię rozwoju Wielkopolski wschodniej 2040”.

Oprócz obowiązkowych, typowo „urzędowych” publikacji, na stronie internetowej www.wbpp.poznan.pl znajdziemy też inne lektury, np. „Zmiany klimatu – globalne przyczyny i lokalne skutki”, „Wpływ pandemii na transport”, „Ukraińscy uchodźcy na terenie Wielkopolski”, „Badania infrastruktury dróg rowerowych w Wielkopolsce”, „Perspektywy rozwoju demograficznego Wielkopolski do 2030 roku”.

Wielkopolskim Biurem Planowania Przestrzennego kierują dwie panie. Dyrektorem jest Jowita Maćkowiak, a jej zastępcą – Grażyna Łyczkowska. Biuro zatrudnia obecnie około 50 osób, a jego siedzibą jest słynny „Kwadraciak”, usytuowany w centrum miasta przy ul. Mielżyńskiego 14a.

Bagno Chlebowo to torfowiskowy rezerwat przyrody, położony w gminie Ryczywół (powiat obornicki) na terenie Puszczy Noteckiej.

Ksiądz Augustyn od spółek

Kim był jeden z bohaterów „Najdłuższej wojny nowoczesnej Europy”?

Marek Rezler

Przed wieloma laty sensacją stał się serial telewizyjny Jerzego Sztwiertni – według scenariusza Stefana Bratkowskiego – „Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy”. Obraz wywołał swego rodzaju rewolucję w dotychczasowym pojmowaniu realiów walki mieszkańców zaboru pruskiego (zwłaszcza Wielkopolski). W rolę księdza Augustyna Szamarzewskiego, patrona Związku Spółek Zarobkowych, wcielił się znany i popularny aktor Jerzy Bińczycki. W jego kreacji ksiądz Augustyn był osobą równie aktywną, co dobroduszną, która umożliwiła podjęcie działań innemu duchownemu – Piotrowi Wawrzyniakowi. Obraz ten był w miarę prawdziwy, choć – jak to w filmach bywa – nie w pełni odpowiadał rzeczywistości. Kim więc był zasłużony kapłan i działacz, patron m.in. ulicy na poznańskich Jeżycach?

Ślub, śmierć i seminarium

Urodził się 21 stycznia 1832 roku w Poczdamie, w rodzinie urzędnika pocztowego Jakuba (który przez kilka lat służył w armii pruskiej) i Agnieszki z Klimków. Kiedy rodzina przeniosła się do Wielkopolski, trzynastoletni wówczas Augustyn rozpoczął naukę w poznańskim Gimnazjum św. Marii Magdaleny. Był dobrym uczniem, któremu nieobce były sprawy narodowe, ale aktywnie się w nie nie angażował. Po zakończeniu nauki i zdaniu egzaminu maturalnego podjął pracę na poczcie w Poznaniu.

Wkrótce ożenił się z Michaliną Kalawską, ale związek zakończył się tragicznie. Młoda żona niedługo po ślubie zmarła na gruźlicę, a zniechęcony do świeckiego świata wdowiec najpierw zaszły się w domu rekolekcyjnym oo. filipinów na Świętej Górze w Gostyniu, a następnie wstąpił do seminarium duchownego w Poznaniu, później w Gnieźnie. W czerwcu 1859 roku A. Szamarzewski otrzymał święcenia kapłańskie, a następnie został wikariuszem w kościele parafialnym w Środzie Wielkopolskiej. Warto zauważyć, że jego losy są podobne do losów księdza Jana Koźmiana, dziennikarza i działacza pozytywistycznego (twórcy pojęcia pracy organicznej), który zrezygnował ze świeckiego życia po samobójczej śmierci żony Zofii, córki generała Dezyderygo Chłapowskiego.

Więzienie za powstanie

Jako młody kapłan A. Szamarzewski objął funkcję mansonarza i drugiego wikariusza w Środzie Wlkp.; posługę tę pełnił przez 27 lat. Już wtedy dał się poznać jako działacz społeczny i gospodarczy. Utworzył m.in. prywatną polską szkołę dla dziewcząt w Środzie Wlkp., a następnie Towarzystwo Rzemieślni-

Przy kościele garnizonowym w Poznaniu znajdziemy popiersie zasłużonego księdza społecznika.

cz, zaangażowany był w miejscowej konferencji Towarzystwa św. Wincentego à Paulo. Zły problemami parafian, zwłaszcza uboższych – nie zaniebując powinności duszpasterskich.

Bardzo ważnym wydarzeniem w życiu Augustyna Szamarzewskiego był wybuch powstania styczniowego. Najpierw wygłaszał patriotyczne kazania, zaangażował się w organizowanie werbunku ochotników i przerzut za kordon graniczny zaopatrzenia dla polskich powstańców. Ostatecznie jednak w lutym 1863 roku sam przedostał się do Królestwa Polskiego, gdzie niemal natychmiast został aresztowany w Łądku koło Konina, a później deportowany do Prus. Tutaj doszło do procesu; za zaangażowanie w powstaniu A. Szamarzewski został skazany na karę więzienia, którą odbywał w Poznaniu i Berlinie. Był to okres zmiany poglądów księdza Augustyna: odtąd jego główną aktywnością stała się praca organiczna w sferze organizacyjnej i gospodarczej.

Kasa, spółka, związek...

Po zwolnieniu z więzienia w listopadzie 1864 roku wrócił na parafię i poza pracą duszpasterską rozpoczął działalność gospodarczą. Stał na czele Towarzystwa Rzemieślniczego św. Józefa i przystąpił do odbudowy tej organizacji po powstaniu styczniowym oraz powołania Kasy Oszczędnościowo-Pożyczkowej. Zaczął rozpowszechniać spółdzielczość kredytowo-oszczędnościową wśród średzkich rzemieślników i rolników. Wcześniej jednak musiał podjąć intensywną pracę samokształceniową, zgłębiał zasady funkcjonowania niemieckich systemów spółdzielczości, Schulzege z Delitsch i Raiffeisena, poznał gospodarczy system prawny obowiązujący w Cesarstwie Niemieckim. Nie zaniebował jednak tematyki historycznej, utrzymywał ścisły kontakt m.in. z Wojciechem Kętrzyńskim.

Z czasem Kasa Oszczędnościowo-Pożyczkowa przy Średzkim Towarzystwie Rzemieślniczym utrwaliła swoją pozycję. Uzyskała statut i została wpisana do państwowego rejestru handlowego. Kolejne zakładane kasy działały początkowo w ramach utworzonego przez niego stowarzyszenia, a następnie wyodrębniły się jako samodzielne spółdzielnie. Inicjatywa szybko rozwijała się, obejmując kolejne miejscowości: Kostrzyn, Książ Wielkopolski i Jarocin.

W 1870 roku powstał projekt powołania Związku Spółek Polskich. Utworzono zespół – swoiste kolegium osób, które mogłyby się podjąć tego dzieła, z Mieczysławem Ły-

Wbrew stworzonej przez Jerzego Bińczyckiego kreacji filmowej, Augustyn Szamarzewski wcale nie był poczciwego i dobrodusznego usposobienia; od dzieciństwa cechowały go impulsywność, temperament i zaangażowanie emocjonalne w podejmowane inicjatywy

skowskim na czele. W kwietniu następnego roku nastąpiło oficjalne powołanie Związku Spółek Zarobkowych. Początkowo funkcję patrona tej organizacji pełnił Kazimierz Kantak, potem Kazimierz Szulc, wreszcie w 1872 roku stanowisko objął ks. A. Szamarzewski.

Teczka na księdza

Aktywność ta sprawiła, że... policja pruska rok później założyła teczkę personalną ks. Szamarzewskiemu dla śledzenia jego publicznej działalności.

W okresie kulturkampfu kapłan należał do grupy duchownych stawiających czynny opór polityce rządu niemieckiego, za co w marcu 1873 został skazany na karę dwu miesięcy (z czasem karę zmniejszono do połowy) więzienia, którą odbył w twierdzy w Kłodzku.

Jeszcze podczas swojego pobytu w Środzie, a od 1886 roku w Ostrowie Wielkopolskim, gdzie otrzymał probostwo, Augustyn Szamarzewski

odbywał liczne podróże, integrując ruch spółdzielczy i szkoląc nowych członków. Swoje idee przedstawiał również w artykułach publikowanych w „Dzienniku Poznańskim” i „Ruchu Społeczno-Ekonomicznym”.

W latach 1874-1880 ksiądz patron, borykając się z licznymi utrudnieniami, przystąpił do tworzenia podstaw systemu spółdzielczości bankowej w zaborze pruskim. Należy podkreślić, że była to praca niewdzięczna, trzeba było walczyć z małostkowością i nie zawsze czytelnymi metodami nawet wśród działaczy polskich. Ale taki był los niemal wszystkich najaktywniejszych polskich działaczy w zaborze.

Wielkopolska pamięta

Po wspomnianym przeniesieniu do Ostrowa Wlkp. ks. Szamarzewski kontynuował swoją działalność. Powoływał nowe spółki, wizytował je, instruował, nie zaniebując przy tym zadań duszpasterskich. Ogromne obciążenie pracą i obowiązkami, życie w nieustannym stresie sprawiły, że 8 maja 1891 roku, podczas mszy, ksiądz patron nagle zasłabł i umarł, przypuszczalnie na udar mózgu. Manifestacyjne uroczystości pogrzebowe w Ostrowie trwały dwa dni.

Wbrew wspomnianej powyżej kreacji filmowej, A. Szamarzewski wcale nie był poczciwego i dobrodusznego usposobienia; od dzieciństwa cechowały go impulsywność, temperament i zaangażowanie emocjonalne w podejmowane inicjatywy. Jego następcą i tytanem pracy był ks. Piotr Wawrzyniak, który utworzył polskie imperium finansowe w zaborze pruskim. Wśród zaangażowanych w pracę organiczną duchownych warto też wspomnieć o ks. Stanisławie Adamskim – świadku odrodzenia Rzeczypospolitej.

Ksiądz Augustyn Szamarzewski, choć mniej znany od ks. Piotra Wawrzyniaka, wpisał się w historię nie tylko Wielkopolski. W Poznaniu, Ostrowie Wielkopolskim i Łodzi patronuje ulicom. Przy kościele garnizonowym w Poznaniu stoi popiersie zasłużonego księdza społecznika, w średzkiej kolegiacie są tablice i pamiątkowa ławeczka z postacią księdza. Imię Augustyna Szamarzewskiego nosi także Nagroda Gospodarcza Ziemi Ostrowskiej. ■

Po odbytej karze więzienia za zaangażowanie powstańcze główną aktywnością księdza stała się praca organiczna w sferze organizacyjnej i gospodarczej

W Środzie Wielkopolskiej stoi pamiątkowa ławeczka z postacią księdza.

Zabytek po renowacji

23 marca podsumowano kolejny etap prac w Forcie VII w Poznaniu.

Zanim samorządowcy, muzealnicy, historycy, kombatanci i inni goście spotkali się, by podsumować drugi etap projektu „Renowacja i adaptacja Fortu VII w Poznaniu dla zachowania dziedzictwa kulturowego”, pod „ścianą śmierci” złożono kwiaty i znicze, by oddać hołd Polakom zabitym przez niemieckiego okupanta w pierwszym obozie koncentracyjnym w naszym kraju.

– Spotykamy się w miejscu tragicznym dla historii Wielkopolan, ale też miejscu, które ma niezwykle potencjał edukacyjny i przekazuje wiedzę o historii wojskowości. To łącznie martyrologii i wojskowości w zakresie historii fortyfikacji jest oczywiście trudne i zdajemy sobie z tego sprawę – mówił marszałek Marek Woźniak, dodając: – Dziś, dzięki znacznym nakładom finansowym, także z Unii Europejskiej, mamy finał przełomowego etapu. Niemniej nad tym miejscem będziemy pracować jeszcze wiele lat, by w pełni wykorzystać jego potencjał.

O szczegółach inwestycji opowiedzieli dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Nie-

FOT. PIOTR RATAJCZAK

23 marca marszałek Marek Woźniak przyjrzał się efektom dotychczasowych prac w Forcie VII.

podległości Przemysław Terlecki i jego zastępca Stefan Ogorzałek. Całość dotychczasowych prac realizowanych w Forcie VII od 2017 r. jest warta 28,5 mln zł. Ponad 14 mln zł pochodziło z bu-

dżetu miasta Poznania, a 13 mln zł – z WRPO 2014+. Te pieniądze pozwoliły w pierwszym etapie powstrzymać postępującą degradację budynku: przecieki, rozsadzanie murów, szkody wynikające

z niewłaściwych dawnych konserwacji.

Kontynuowana w drugim etapie renowacja i adaptacja zabytkowego obiektu umożliwiają udostępnienie zwiedzającym kilkunastu kolejnych pomieszczeń Fortu VII, które przystosowano do wystaw o tematyce martyrologicznej. W ramach tych prac (obejmujących lewą część koszar, niedostępną dotychczas dla publiczności; blokhauz

i kaponierę czołową) wykonano też montaż: instalacji elektrycznych, ogrzewania, oświetlenia, rozdzielnic, czujek dymu, kamer monitoringu. Powstała również specjalna sala konferencyjno-edukacyjna, wyposażona w multimedia.

W ten sposób ponad dwukrotnie zwiększyła się powierzchnia dostępna do aranżacji nowych wystaw stałych, które będą otwierane w etapach do 2026 r. Pierwsza z nich, opowiadająca o kobietach – więźniarkach KL Posen, ma być udostępniona do końca 2023 r. Kolejna, której inaugurację zapowiedziano na luty 2024 r., przedstawi losy więzionych harcerzy. Następne będą poświęcone m.in. powstańcom wielkopolskim i śląskim, członkom Polskiego Państwa Podziemnego, przedstawicielom duchowieństwa, świata nauki i kultury.

Przypomnijmy, że od 1 stycznia 2023 r. WMN, którego oddziałami są m.in. Muzeum Powstania Wielkopolskiego czy Muzeum Martyrologii Wielkopolan w Forcie VII, stało się instytucją kultury samorządu regionu. **RAK**

Będziemy pracować wiele lat, by w pełni wykorzystać potencjał fortu

Samorząd dał na film

FOT. ARCHIWUM UMWW

Przewodnicząca sejmiku Małgorzata Waszak-Klepka podczas premiery podkreśliła zaangażowanie samorządu województwa w wiele przedsięwzięć kulturalnych w regionie.

„Święty” to kolejny fabularny film, którego akcja dzieje się w Wielkopolsce, a którego współfinansowania podjął się samorząd województwa.

Wydarzenia pokazane w filmie rozgrywają się wiosną 1986 roku w Gnieźnie i Poznaniu, a dotyczą tego, co działo się po głośnej kradzieży relikwiarza świętego Wojciecha z archikatedry gnieźnieńskiej. Film wyreżyserował Sebastian Buttny, a występują w nim m.in. Mateusz Kościukiewicz, Lena Góra oraz Leszek Lichota.

Na ekrany polskich kin obraz wszedł 24 marca, a uroczysty pokaz przedpremierowy odbył się pięć dni wcześ-

niej w poznańskim MultiKinie. Wzięli w nim udział twórcy filmu oraz przedstawiciele władz regionu.

– Jako samorząd województwa wspieramy wiele ciekawych inicjatyw kulturalnych związanych z Wielkopolską i jesteśmy dumni z tego zaangażowania – podkreśliła podczas premierowego spotkania przewodnicząca sejmiku Małgorzata Waszak-Klepka. – Cieszę się, że widzowie będą mieli okazję nie tylko oglądać dobry film, ale też przy okazji przenieść się w miejsca ważne dla naszego regionu. A twórcom życzę zdobycia wielu nagród na festiwalach filmowych! **ABO**

Nagrodzą za książkę

Do 12 maja trwa nabór w konkursie o nagrodę Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk na najlepszą książkę o Wielkopolsce w 2022 roku.

To już szósta edycja tego przedsięwzięcia, które zrodziło się we współpracy z samorządem województwa. Tym razem wydarzenie jest realizowane w partnerstwie z grupą Międzynarodowych Targów Poznańskich.

Prace zgłaszane do konkursu muszą być wydane między 1 stycznia a 31 grudnia 2022 roku. Nagrody przewidziano w trzech kategoriach: literatura naukowa, literatura popularnonaukowa i beletrystyka, literatura dotycząca miasta Poznania. Zwycięzcy – według zapowiedzi organizatorów – powinni zostać wyłonieni przez kapitułę pod koniec czerwca.

Konkurs tradycyjnie już odbywa się pod patronatem honorowym marszałka województwa. Więcej informacji na temat przedsięwzięcia, w tym konkursowy regulamin i formularz zgłoszeniowy, można znaleźć na stronie internetowej organizatora: www.ptpn.poznan.pl **ABO**

Powstańcza publikacja

23 marca w siedzibie Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk odbyło się spotkanie promujące książkę „Powstanie wielkopolskie 1918-1919”.

Jak już informowaliśmy, nowa publikacja pod redakcją prof. Olafa Bergmanna ukazuje powstanie w szerokiej perspektywie, jego przyczyn szukając w wydarzeniach i procesach poprzedniego stulecia, a skutków – w dziesięcioleciach po jego zwycięstwie. Zawiera 15 tekstów przygotowanych przez badaczy zajmujących się tematyką wielkopolskiego zrywu (m.in. prof. Janusza Karwata, prof. Przemysława Matusika czy znanego

z naszych łamów dr. Marka Rezlera).

Wydawnictwo to wspólna inicjatywa Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości w Poznaniu (od stycznia instytucji kultury samorządu województwa), Muzeum Historii Polski w Warszawie oraz poznańskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej.

Honorowy patronat nad książką objął marszałek Marek Woźniak, który wziął udział również w poznańskim spotkaniu promującym publikację. Gospodarzem marcowego wydarzenia był z kolei prezes PTPN i przewodniczący sejmikowej Komisji Edukacji i Nauki Filip Kaczmarek. **ABO**

FOT. ARCHIWUM

Nowa książka to kolejny element przypominania o zwycięskim zrywie Wielkopolan sprzed ponad wieku.

POLECAMY

MOŻNA POŚPIEWAĆ

Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu wydało „Śpiewnik kaliski”, który zawiera 92 utwory wraz z zapisem nutowym, śpiewane dawniej na wsiach w południowo-wschodniej części Wielkopolski. Znajdziemy w nim piosenki miłosne, rodzinne i obrzędowe, niektóre mniej popularne, ale jednocześnie charakterystyczne dla regionu i warte szerszego rozpowszechnienia. Śpiewnik jest bezpłatny, a jego autorami są dr Arleta Nawrocka-Wysocka i Anna Gałczyńska.

INSPIRACJE Z UKRAINY

Do 25 czerwca w Muzeum Okręgowym w Lesznie można obejrzeć wystawę pt. „Ukraińskie inspiracje. Huculszczyzna”. Ekspozycja prezentuje elementy kultury ludowej z obszaru Karpat Wschodnich – jednego z najciekawszych regionów etnograficznych, który inspirował wielu polskich artystów na przełomie XIX i XX w. Na wystawie pokazano m.in. elementy stroju ludowego, biżuterii, ceramiki pokuckiej i inne artefakty obrazujące tradycyjne życie górali pochodzenia rusińskiego i wołoskiego.

BIŻUTERIA W PRL

W zbiorach Muzeum Okręgowego w Koninie znalazły się liczne pamiątki, w tym biżuteria, po miejscowej pisarce Jadwidze Perathoner. Są to tania, powszechnie noszone ozdoby: plastikowe „perły”, proste klipsy, metalowe i plastikowe broszki. Nie mogło zabraknąć bursztynu i jego imitacji. Jedynym złotym przedmiotem jest pierścionek w kształcie węża. Ten zbiór, prezentowany od 30 marca na specjalnej wystawie, pokazuje, jaką biżuterię nosiły Polki w czasach PRL. **RAK**

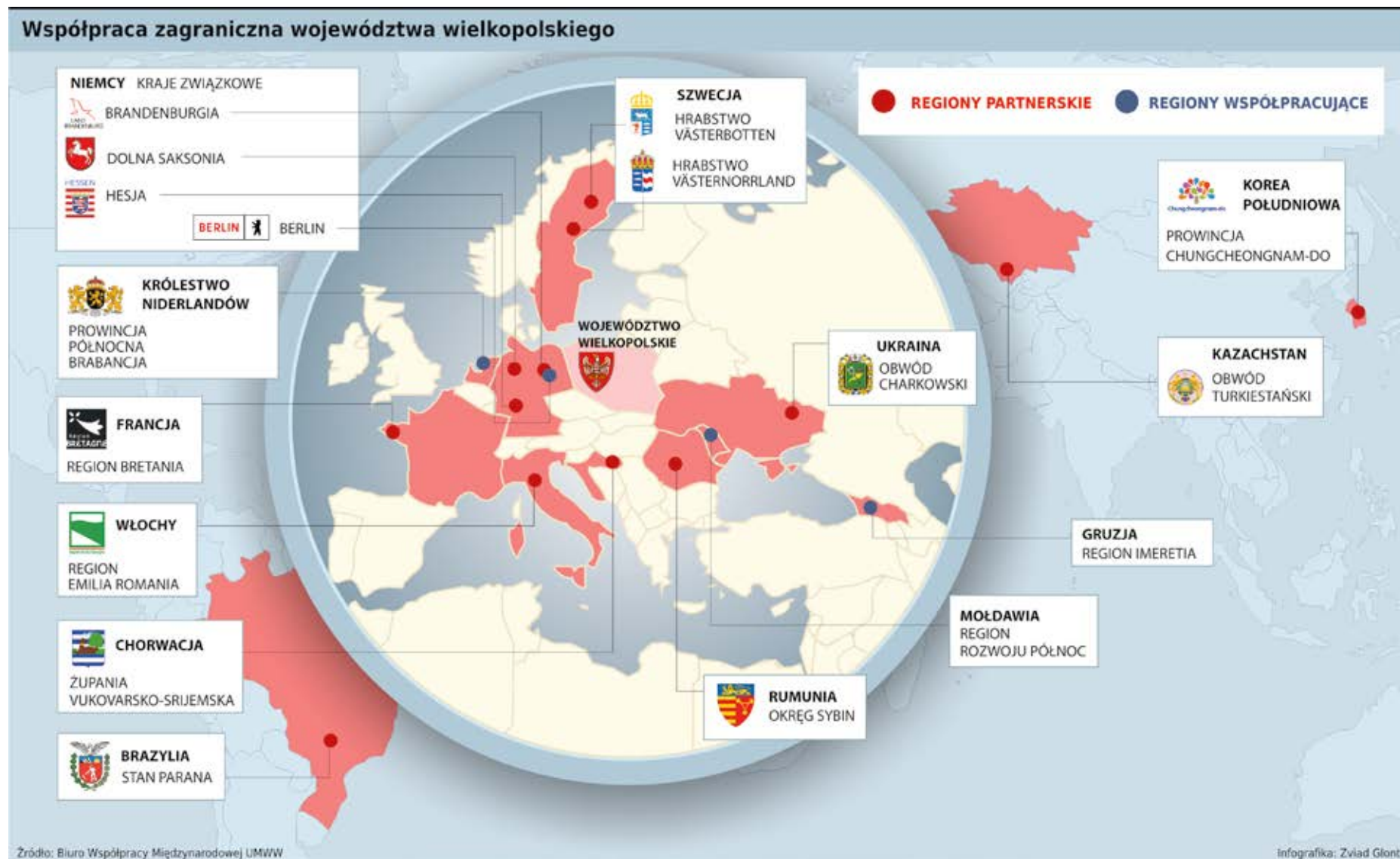
WIĘCEJ PROPOZYCJI INSTYTUCJI KULTURY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA:

www.umww.pl/kultura

Jaka „polityka zagraniczna” samorządu?

Kwestia Ukrainy, choć dominująca, nie była w 2022 roku jedynym tematem relacji międzynarodowych naszego województwa.

13 regionów partnerskich, z którymi Wielkopolska za zgodą Ministerstwa Spraw Zagranicznych podpisała porozumienia lub dwustronne deklaracje o współpracy, a także 4 regiony, z którymi prowadzimy mniej sformalizowane kontakty – to główne kierunki aktywności międzynarodowej województwa (prezentujemy je dziś na specjalnej infografice).

Informację o relacjach Wielkopolski z zagranicą w 2022 roku oraz plany tegorocznej „polityki zagranicznej” naszego regionu omówili 13 marca radni z sejmikowej Komisji Strategii Rozwoju Regionalnego i Współpracy Międzynarodowej, a 27 marca rozpatrzył je podczas sesji sejmik.

Z pomocą Ukrainie

Szczegóły zrealizowanych przedsięwzięć oraz projekty kolejnych działań samorządu województwa w tym zakresie zaprezentowała radnym Anna Markiewicz, dyrektor Biura Współpracy Międzynarodowej w UMWW.

Podczas obrad przypomniano, że sytuacja międzynarodowa na świecie zmieniła się radykalnie 24 lutego 2022 roku, kiedy Rosja dokonała zbrojnej agresji na Ukrainę. Wówczas priorytety nadano wsparciu potrzeb ukraińskich partnerów (pomoc humanitarna), reagowaniu na

wyzwania dotyczące tzw. kryzysu migracyjnego (Polacy przyjęli pod swój dach tysiące mieszkańców zaatakowanych terenów), pomocy w zakresie poprawy bezpieczeństwa naszych wschodnich sąsiadów (m.in. zakup sprzętu medycznego, pojazdów sanitarnych).

„Co, z punktu widzenia samorządu województwa, było największym wyzwaniem w 2022 roku?” – zapytaliśmy marszałka Marka Woźniaka w styczniowym wywiadzie dla „Monitora”.

– Oczywiście, towarzyszyły nam, jak wszystkim, obawy o to, co się wydarzy na świecie. Ukraina, dzięki swojej postawie i pomocy tych, którzy ją wspierają, „kupiła” nam czas, byśmy wszyscy przestawili sposób myślenia i przygotowali się do ewentualnych przyszłych zagrożeń (...) – mówił Marek Woźniak. – Ważne było wsparcie udzielone przez nas ukraińskim przyjaciółom z obwodu charkowskiego w ich aktywności europejskiej, zarówno podczas wizyty studyjnej w Rzeszowie, jak i w trakcie pobytu w Brukseli, zwięźzonego wystąpieniem na forum Komitetu Regionów, a także w zakresie umożliwienia im kontaktów z naszymi partnerami z Niemiec i Francji.

– Kwestia Ukrainy, choć dominująca, nie była jedynym tematem relacji międzynarodowych województwa – zastrzega Anna Markiewicz.

24 lutego 2022 r., kiedy Rosja zaatakowała Ukrainę, priorytety nadano wsparciu potrzeb ukraińskich partnerów, reagowaniu na tzw. kryzys migracyjny, poprawie bezpieczeństwa naszych wschodnich sąsiadów

Wodór i eurofundusze

Zarówno marszałek, jak i dyrektor BWM UMWW podkreślają, że wiele uwagi w aktywnościach międzynarodowych Wielkopolska poświęciła w ubiegłym roku na sfinalizowanie prac nad nowym programem regionalnym (Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027) oraz przygotowaniu kompleksowej strategii dotyczącej transformacji wschodniej Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju technologii wodorowych.

– W 2022 r. Wielkopolska prowadziła, zakończone sukcesem, negocjacje dotyczące programów polityki spójności w nowym rozdaniu finansowym Unii Europejskiej. Kontynuowaliśmy rozmowy i działania związane ze sprawiedliwą transformacją wschodniej Wielkopolski, zakładającą m.in. wykorzystanie

technologii wodorowych – zaznacza Anna Markiewicz.

– Paradoksalnie ten rok dla samorządu województwa był jednak całkiem dobry. W dużej mierze odtworzyliśmy przedpandemiczny stan naszych aktywności na forum regionalnym i zewnętrznym. Z takich spektakularnych wydarzeń wymienićbym zorganizowane przez nas w Poznaniu Forum Technologii Wodorowych „H2POLAND”, na które swoje specjalne przesłanie przygotowała przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen – podkreślił na naszych łamach Marek Woźniak.

Na co jeszcze warto zwrócić uwagę w międzynarodowych kontaktach województwa?

Najpierw Europa

Nasza regionalna „polityka zagraniczna” od początku koncentruje

się w obszarze europejskim, choć formalnymi partnerami Wielkopolski są też dwa regiony azjatyckie – z Kazachstanu i Korei Południowej, jeden z Brazylii oraz leżąca na pograniczu Europy i Azji gruzińska Imeretia.

Z przedstawionej radnym informacji wynika, że najintensywniej współpracujemy z regionami niemieckimi. Wiele wydarzeń, działań czy konferencji ma też charakter wielostronny. To np. kontakty w ramach inicjatywy „Partnerstwo Odry”, współprowadzenie Domu Regionów w sercu UE (w którym siedzibę ma m.in. Biuro Informacyjne Województwa Wielkopolskiego w Brukseli), aktywność na forum Europejskiego Komitetu Regionów czy Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy (CLARE).

Te działania uzupełniają regularne spotkania przedstawicieli samorządu województwa z korpusem dyplomatycznym i konsularnym, promocja regionu podczas branżowych targów (gospodarczych, turystycznych itp.), wyjazdowe zagraniczne posiedzenia komisji sejmiku, udział w międzynarodowych wydarzeniach i konferencjach poza Polską, rozmowy z delegacjami zagranicznymi w Wielkopolsce.

O tych wszystkich wydarzeniach regularnie piszemy na łamach „Monitora”.

Fundusze z PROW na małe granty

Władze LGD „Długosz Królewski” podpisały umowy z samorządem województwa i beneficjentami.

Lokalne grupy działania mogą pozyskiwać fundusze z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 na realizację projektów grantowych w ramach wdrażania strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. Granty udzielane są organizacjom pozarządowym, instytucjom kulturalnym oraz jednostkom samorządu terytorialnego.

Z takiej możliwości skorzystali beneficjenci z gmin Brzeziny i Szczytniki w powiecie kaliskim, Sieroszewice w powiecie ostrowskim oraz Błaszki w powiecie sieradzkim (województwo łódzkie). Dofinansowaniem objęto dwa projekty grantowe: „Rozwój kapitału społecznego w oparciu o lokalne zasoby” oraz „Infrastruktura w małej przestrzeni”.

Umowy o przyznaniu pomocy na łączną kwotę 242 tys. zł podpisano w sali OSP w Iwanowicach (gmina Szczytniki). Najpierw zawarto kontrakty między samorządem województwa, reprezentowanym przez wicemarszałka Krzysztofa Grabowskiego, a Lokalną Grupą Działania „Długosz Królewski”, a następnie swoje podpisy na umowach złożyli grantobiorcy.

– Wsparcie finansowe ze środków unijnych dystrybuowane w ramach PROW 2014-2020 dociera do najmniejszych miejscowości. To bardzo ważne, że możemy wspierać tak wiele cennych inicjatyw oddolnych, o które wnioskują na przykład koła gospodyń wiejskich lub ochotnicze straże pożarne – powiedział wicemarszałek Krzysztof Grabowski.

LGD „Długosz Królewski” zrealizuje dwa projekty grantowe o łącznej wartości ponad 240 tys. zł.

Swoje granty zrealizuje 8 podmiotów. Ochotnicza Straż Pożarna w Gruszczycach (gmina Błaszki) wyremontuje łazienki w świetlicy wiejskiej, zlokalizowanej w tej miejscowości. Klub Seniora

„Sami Swoi” (gmina Sieroszewice) otrzymał środki na wyposażenie świetlicy wiejskiej w Rososzycy w urządzenia klimatyzacyjne oraz na malowanie pomieszczeń. Ochotnicza Straż Pożarna w miejscowości

Łubne -Jakusy (gmina Błaszki) wymieni podłogę w świetlicy wiejskiej.

Ponadto Koło Gospodyń Wiejskich we wsi Wrząca (gmina Brzeziny) uzyskało fundusze na realizację projektu

„Rajd rowerowy leśnymi ścieżkami. Ciekawe miejsca ochrony przyrody w gminie Brzeziny. Z cyklu: Poznaj swój powiat kaliski”. Centrum Kultury w Błaszki otrzymało środki na realizację teledysku z piosenką świąteczną.

Wsparcie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 umożliwi też strażakom z OSP w Iwanowicach zakup umundurowania reprezentacyjnego dla orkiestry dętej działającej przy tej jednostce. Koło Gospodyń Wiejskich w Joance „Siła tradycji” (gmina Szczytniki) zrealizuje z kolei integracyjne warsztaty kulinarne kuchni polskiej i ukraińskiej, a Stowarzyszenie na rzecz rozwoju wsi Włocin Kolonia „Razem ku przyszłości” (gmina Błaszki) zorganizuje festyn rodzinny.

Dla partnerów KSOW

Dofinansowane z PROW spotkanie wielkopolskich sołtysów odbyło się 11 marca w Stawiszynie.

31 marca zarząd województwa zatwierdził listę ocenionych operacji partnerów KSOW, którzy zgłosili swoje wnioski w ostatnim konkursie.

Dofinansowanie przyznano 15 projektom. Mowa tu o przedsięwzięciach nieinwestycyjnych, takich jak szkolenia, warsztaty, konferencje, krajowe wyjazdy studyjne czy też publikacje, artykuły prasowe, filmy i audycje radiowe, analizy, badania, ekspertyzy lub konkursy.

Realizowane zadania muszą dotyczyć tematyki wskazanej przez ministra rolnictwa. Każdy projekt może wpisywać się wyłącznie w jeden spośród następujących tematów: kli-

mat, środowisko i biogospodarka; przedsiębiorczość na obszarach wiejskich oraz poprawa sytuacji rolnika w łańcuchu dostaw; tradycja i dziedzictwo kulturowe wsi; rozwój lokalny; nowoczesne i innowacyjne rozwiązania oraz dobre praktyki w rolnictwie i na obszarach wiejskich; wymiana lub upowszechnianie wiedzy i doświadczeń dotyczących ograniczania strat i marnotrawstwa w łańcuchu dostaw żywności oraz wymiana lub upowszechnianie wiedzy w zarządzaniu wodami opadowymi, w tym małą retencją.

Wartość przyznanej pomocy to blisko 500 tys. zł. Wybrane do realizacji zadania muszą

zakończyć się do 31 października 2023 r., choć część z nich już zrealizowano. 4 marca w Baranowie w powiecie kępińskim odbyła się konferencja „Przedsiębiorczość Wrót Wielkopolski”, pokazująca możliwości rozwoju branży meblarskiej przy wsparciu z PROW 2014-2020. Tydzień później w Stawiszynie w powiecie kaliskim zorganizowano spotkanie z udziałem wielkopolskich sołtysów z okazji przypadającego 11 marca Dnia Sołtysa.

Przypomnijmy, że w poprzednich sześciu edycjach konkursu dla partnerów KSOW dofinansowano łącznie 160 projektów na kwotę 4 mln zł.

Pakosław zainwestuje w wodociągi i kanalizację

22 marca w Urzędzie Gminy Pakosław podpisano umowę na dofinansowanie inwestycji wodno-kanalizacyjnej ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Umowę z wójtem Piotrem Skrzypkiem podpisał wicemarszałek województwa Krzysztof Grabowski. Celem dofinansowanego projektu jest wsparcie lokalnego rozwoju i poprawa warunków życia mieszkańców gminy Pakosław poprzez budowę kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej oraz zbiorników retencyjnych, które zostaną ze sobą połączone.

– Program Rozwoju Obszarów Wiejskich od wielu lat pomaga modernizować infrastrukturę na obszarach wiejskich naszego regionu. Cieszę się, że gmina Pakosław jest jednym z beneficjentów, którzy korzystają z tego ważnego wsparcia – powiedział, obecny przy podpisaniu umowy, przewodniczący sejmikowej Komisji Strategii Rozwoju Regionalnego i Współpracy Międzynarodowej Kazimierz Chudy.

Przyznane fundusze unijne w wysokości 2,8 mln zł umożliwią budowę 632 metrów sieci wodociągowej, 1127 metrów sieci kanalizacyjnej, a także podziemnego zbiornika retencyjnego wraz z rurociągami doprowadzającymi i odprowadzającymi wodę opadową.

Wspomniana pomoc finansowa pochodzi z tzw. instrumentu Unii Europejskiej na rzecz odbudowy, tj. funduszu, który ma na celu łagodzenie

skutków pandemii koronawirusa i odbudowę gospodarek krajów wspólnoty.

Przypomnijmy, że w województwie wielkopolskim wsparcie z tego źródła uzyskało do tej pory 41 inwestycji gmin i gminnych przedsiębiorstw gospodarki komunalnej. Wartość przyznanej pomocy wynosi łącznie 139,5 miliona złotych. Co istotne, refundacji podlega nawet 100 proc. kosztów kwalifikowalnych przedsięwzięcia.

Umowę z wójtem gminy Pakosław Piotrem Skrzypkiem podpisał wicemarszałek województwa Krzysztof Grabowski.

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Publikacja opracowana przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Publikacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

Stronę redaguje Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 626 60 00, fax 61 626 60 04, e-mail: dow.sekretariat@umww.pl, www.dprow.umww.pl

Startują konkursy unijne w regionie

Pomoc dla pracowników i firm, wsparcie dla szkół oraz organizacji społecznych, a także dla samorządów – to plany na pierwsze unijne konkursy z programu wojewódzkiego. Sprawdź terminy składania wniosków.

Harmonogram naboru wniosków dla programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021–2027

Nazwa i numer działania		Planowane terminy naborów	Orientacyjne budżety
Priorytet 1. Fundusze europejskie dla wielkopolskiej gospodarki			
1.3	Rozwój e-usług i e-zasobów publicznych	8.05.2023 – 30.05.2023	50 mln zł
Priorytet 2. Fundusze europejskie dla zielonej Wielkopolski			
2.5	Zwiększanie odporności na zmiany klimatu i kłęski żywiołowe	1.08.2023 – 22.09.2023	100 mln zł
2.7	Rozwój zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej	8.05.2023 – 31.07.2023	100 mln zł
2.10	Ochrona i zachowanie przyrody wraz z rozwojem zielonej infrastruktury oraz ograniczeniem zanieczyszczeń	4.05.2023 – 16.06.2023	40 mln zł
Priorytet 5. Fundusze europejskie wspierające społeczną infrastrukturę dla Wielkopolan (EFRR)			
5.1	Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości kształcenia, szkolenia i uczenia się przez całe życie poprzez wsparcie infrastruktury edukacyjnej	1.08.2023 – 13.10.2023	20 mln zł
Priorytet 6. Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS+)			
6.1	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy	18.05.2023 – 12.06.2023	69,8 mln zł
6.2	Wsparcie w ramach OHP i mobilność w ramach sieci EURES	1.06.2023 – 14.06.2023	9 mln zł
6.3	Wyrównywanie szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy	11.12.2023 – 29.12.2023	28 mln zł
6.4	Wsparcie pracowników i pracodawców	lipiec 2023	141,5 mln zł + BP
6.6	Wsparcie systemu szkolnictwa ogólnego oraz systemu szkolnictwa zawodowego („Cyfrowa Szkoła Wielkopolska@ 2030”)	21.04.2023 – 5.05.2023	99,6 mln zł + BP
6.6	Wsparcie systemu szkolnictwa ogólnego oraz systemu szkolnictwa zawodowego („Czas Zawodowców”)	28.04.2023 – 19.05.2023	43 mln zł + BP
6.7	Edukacja przedszkolna, podstawowa oraz kształcenie zawodowe	listopad 2023	20,2 mln zł + BP
6.11	Podmioty ekonomii społecznej	21.04.2023 – 12.05.2023	86,6 mln zł + BP
6.12	Integracja społeczno-gospodarcza obywateli państw trzecich, w tym migrantów	1.06.2023 – 14.06.2023	11,3 mln zł + BP
6.12	Integracja społeczno-gospodarcza obywateli państw trzecich, w tym migrantów	4.09.2023 – 22.09.2023	35 mln zł + BP
6.13	Usługi społeczne i zdrowotne (RPZ rehabilitacja dzieci z chorobami neurologicznymi)	19.05.2023 – 29.05.2023	14 mln zł + BP
6.13	Usługi społeczne i zdrowotne („Rozwój wielkopolskiej sieci centrów usług społecznych”)	19.05.2023 – 29.05.2023	35 mln zł + BP
6.13	Usługi społeczne i zdrowotne („Wielkopolskie telecentrum opieki”)	23.06.2023 – 14.07.2023	56 mln zł + BP
6.15	Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej	26.05.2023 – 5.06.2023	6,3 mln zł + BP
6.15	Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej	26.05.2023 – 7.06.2023	70 mln zł + BP
Priorytet 7. Fundusze europejskie na wielkopolskie inicjatywy lokalne			
7.4	Wspieranie instrumentów terytorialnych ZIT	5.06.2023 – 30.06.2023	8 mln zł
Priorytet 10. Sprawiedliwa transformacja Wielkopolski wschodniej			
10.1	Rynek pracy, kształcenie i aktywne społeczeństwo wspierające transformację gospodarki	4.05.2023 – 31.05.2023	180 mln zł
10.1	Rynek pracy, kształcenie i aktywne społeczeństwo wspierające transformację gospodarki	sierpień 2023	22,5 mln zł
10.1	Rynek pracy, kształcenie i aktywne społeczeństwo wspierające transformację gospodarki	sierpień 2023	22,5 mln zł
10.1	Rynek pracy, kształcenie i aktywne społeczeństwo wspierające transformację gospodarki	grudzień 2023	31,5 mln zł
10.1	Rynek pracy, kształcenie i aktywne społeczeństwo wspierające transformację gospodarki	listopad 2023	8,6 mln zł
10.1	Rynek pracy, kształcenie i aktywne społeczeństwo wspierające transformację gospodarki	lipiec 2023	11,9 mln zł
10.2	Wsparcie inwestycji w MŚP i dużych przedsiębiorstwach	1.06.2023 – 31.08.2023	112,5 mln zł
10.4	Zregenerowane środowisko przyrodnicze (PGW Wody Polskie)	16.06.2023 – 28.07.2023	47,2 mln zł
10.5	Sprawnie funkcjonujący i zdekarbonizowany transport publiczny	grudzień 2023	155 mln zł
10.6	Przybliżenie Wielkopolski wschodniej do osiągnięcia neutralności klimatycznej	7.08.2023 – 31.10.2023	50 mln zł

Tabela sporządzona 23 marca uwzględnia konkursy zaplanowane na 2023 rok.

Zarząd Województwa Wielkopolskiego przyjął harmonogram naboru wniosków na 2023 r. Do końca roku ogłoszonych zostanie aż 31 konkursów z orientacyjnym budżetem na poziomie ponad 1,68 miliarda złotych. Zdecydowana większość z nich będzie adresowana do wszystkich zainteresowanych (tryb konkurencyjny), natomiast pozostałe dedykowane będą konkretnym instytucjom (tryb niekonkurencyjny – wcześniej-szy tzw. pozakonkursowy).

Przyjmowanie wniosków do pierwszych konkursów rozpocznie się 21 kwietnia. Wtedy o dotację będą mogły ubiegać się akredytowane ośrodki wsparcia ekonomii społecznej (OWES). Tego samego dnia uruchomiony zostanie też nabór w trybie niekonkurencyjnym na realizację projektu „Cyfrowa Szkoła Wielkopolska@ 2030”, a tydzień później (tj. 28 kwietnia) na „Czas zawodowców – nowoczesne kształcenie w Wielkopolsce”. To dwa flagowe przedsięwzięcia samorządu województwa z zakresu wsparcia edukacji ogólnej i zawodowej, które cieszyły się dużym zainteresowaniem uczniów z wielkopolskich szkół i w nowej perspektywie będą kontynuowane.

W wiosennej puli konkursów znalazły się również przedsięwzięcia infrastrukturalne. Już w maju będzie można składać wnioski na projekty związane z rozwojem e-usług i e-zasobów publicznych oraz na inwestycje w zakresie cyberbezpieczeństwa (w systemach informacyjnych samorządów). Aż 100 mln zł zare-

zerwowano na kompleksowe projekty z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, ujęte w krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych. Od 8 maja o te fundusze wnioskować będą mogły m.in. jednostki administracji publicznej i przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne. Także w maju ogłoszony zostanie konkurs na działania z zakresu ochrony przyrody oraz rozwoju zielonej infrastruktury.

Z puli Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) ruszy konkurs na wsparcie inwestycji w MŚP i dużych przedsiębiorstwach. Pieniądze przeznaczone zostaną na dostosowywanie się firm do zmiennych warunków rynkowych i technologicznych oraz tworzenie nowych miejsc pracy, cyfryzację i internacjonalizację. Na ten cel zarezerwowano ponad 112 mln zł.

Wśród działań obejmujących swoim zasięgiem wschodnią Wielkopolskę przewidziano jeszcze w pierwszym półroczu nabór na projekty dotyczące odbudowy oraz zwiększania zasobów wodnych na obszarach zdegradowanych pod względem hydrologicznym. Zadania te realizować będzie PGW Wody Polskie (tryb niekonkurencyjny).

W tabeli obok przedstawiamy konkursy na 2023 rok i podajemy orientacyjne budżety, ponieważ przy niektórych czekamy na decyzje o wysokości wkładu z budżetu państwa (oznaczyliśmy je symbolem BP).

Więcej informacji o konkursach można znaleźć na stronie wrpo.wielkopolskie.pl opr. MARK

Zgłoś swój projekt i wygraj darmową kampanię

Jeśli zrealizowałeś innowacyjny projekt, dofinansowany z funduszy unijnych, to możesz sięgnąć po europejską nagrodę REGIO-STARS 2023!

Komisja Europejska przyjmuje zgłoszenia do kolejnej edycji konkursu promującego interesujące projekty współfinansowane z UE oraz przyczyniające się do poprawy spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej wspólnoty.

Projekt można zgłosić w jednej z 6 kategorii: konkurencyjna i inteligentna Europa, zielona Europa, Europa połączona, Europa społeczna i inkluzyjna, Europa bliżej obywateli oraz temat roku:

Europejski rok umiejętności 2023.

Nagrodą dla laureata w każdej kategorii jest lokalna kampania komunikacyjna, realizowana we współpracy z Dyrekcją Generalną ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej (DG REGIO), promująca nagrodzone działania w danym regionie.

Finaliści zostaną zaproszeni do udziału w ostatecznym etapie selekcji podczas Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast w Brukseli, a ich zadaniem będzie przedstawienie krótkiej prezentacji projektu przed jurorami i publicznością, a także przeprowadzenie krótkiej dyskusji panelowej

z jury. Przed tym etapem każdy z finalistów weźmie udział w szkoleniu z komunikacji.

Aplikacje można przesłać do 31 maja 2023 r. wyłącz-

nie za pomocą platformy internetowej regiostarsawards.eu/user/login. Z jednego programu można zgłosić maksymalnie pięć projektów, które

zrealizowano i zakończono po 1 stycznia 2014 r.

Zgłoszenia mogą przysyłać kierownicy/promotorzy projektów po uzyskaniu zgody in-

stytucji zarządzającej (w przypadku Wielkopolski prośbę o zgodę należy wysłać na adres promocja.wrpo@wielkopolskie.pl).

Kolej zmienia się dzięki UE

Jednym z przykładów postawionej w tytule tezy może być rewitalizacja linii z Drzymałowa do Wolsztyna.

Od 12 marca 2023 r. do kolejowego rozkładu jazdy wróciły bezpośrednie połączenia z Wolsztyna do Poznania. Linia 357 jest już przejezdna, choć trwają tam jeszcze prace modernizacyjne, które zakończą się w drugim półroczu. Niezależnie od tego podróżni na części trasy już nie muszą korzystać z zastępczej komunikacji autobusowej, która obowiązywała przez ostatnie kilkanaście miesięcy z powodu rewitalizacji linii kolejowej pomiędzy Drzymałowem a Wolsztynem.

Inwestycja kosztuje 144 mln zł, z czego 88 mln zł pochodzi z funduszy unijnych będących w dyspozycji władz regionalnych.

– Wielkopolska już wiele lat temu postawiła na rozwój transportu szynowego. Uznaliśmy, że inwestycje w modernizację linii kolejowych i zakup nowoczesnego taboru są kluczową kwestią dla poprawy jakości życia mieszkańców naszego regionu – podkreśla marszałek Marek Woźniak.

Stacje i dworce

Przypomnijmy, że w ramach projektu przebudowywanych jest prawie 18 kilometrów linii kolejowej. Dzięki temu wymieniono tory na odcinku Wolsztyn – Rakoniewice oraz Rakoniewice – Drzymałowo. Wzmocniono także podtorza, przebudowano nasypy

FOT. ANNA HAMPEL

Stacja i dworzec w Wolsztynie wyglądają dzięki pomocy z UE imponująco.

i udrożniono lub odbudowano odwodnienia oraz zmodernizowano obiekty inżynieryjne.

Roboty objęły również rewitalizację stacji Wolsztyn, gdzie wymieniono tory, rozjazdy, przebudowano perony, drogi dojścia oraz przejście podziemne. Warto dodać, że dwa lata temu w okolicach stacji powstało zintegrowane centrum komunikacyjne, łączące funkcje dworca kolejowego i autobusowego. Władze miasta pozyskały na ten cel ponad 4,1 mln zł z UE.

Perony przebudowano również na stacji w Grodzisku Wielkopolskim. I, podobnie jak w Wolsztynie, władze miasta kilka lat wcześniej (także z pomocą unijną – 3,7 mln zł) przebudowały i zaadaptowały budynek po byłym dworcu

PKP w Grodzisku Wielkopolskim, tworząc tam Centrum Ekonomii Społecznej. W ten sposób Wolsztyn i Grodzisk Wlkp. pozyskały kompleksową pomoc unijną na poprawę infrastruktury dworcowej i kolejowej.

Wróćmy jednak do rewitalizacji linii 357. W obydwu miejscowości zamontowano także nowe wiaty, ławki, energooszczędne oświetlenie LED, a także czytelne oznakowanie i tablice wyświetlające informacje o rozkładzie jazdy. Zmodernizowaną infrastrukturę dostosowano również do wymogów osób z niepełnosprawnościami.

Do 120 km/h

Aktualnie trwają jeszcze prace nad budową nowego przystanku kolejowego Adamowo

w pobliżu Wolsztyna, który poprawi dostęp mieszkańców do transportu publicznego.

– Po zakończeniu wszystkich prac na odcinku Drzymałowo – Wolsztyn poprawi się komfort jazdy oraz obsługa podróżnych, a pociągi będą mogły jechać z prędkością do 120 km/h, a nie jak przed remontem, tylko do 80 km/h – przypomina wicemarszałek Wojciech Jankowiak.

Władze województwa od lat z pomocą unijną konsekwentnie stawiają na kolej. Zakupy „elfów”, modernizacja linii z Poznania do Piły czy powstanie nowoczesnego serwisu dla szynobusów w Wągrowcu – to tylko przykłady z ostatnich lat. Teraz do tej listy kolejowych inwestycji możemy dopisać modernizację linii Drzymałowo – Wolsztyn.

MARK

O dotacjach unijnych na skróty

► **Poznań:** supernowoczesny robot chirurgiczny da Vinci trafił do Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego im. Józefa Strusia z Zakładem Opiekuńczo-Leczniczym SPZOZ w Poznaniu. Pierwsi pacjenci będą mogli skorzystać ze sprzętu już w kwietniu. Urządzenie będzie wykorzystywane do leczenia raka prostaty oraz przeprowadzania innych zabiegów onkologicznych i umożliwi wykonanie operacji w najtrudniejszych miejscach z uniknięciem rozległego cięcia skóry. Jest to drugi robot da Vinci w Wielkopolsce. Pierwszy jest użytkowany przez Wielkopolskie Centrum Onkologii. Obydwa roboty zostały zakupione dzięki dotacji unijnej w ramach WRPO 2014-2020.

► **Powiat jarociński:** trzy szkoły z terenu powiatu (tj. dwa zespoły szkół ponadpodstawowych w Jarocinie – nr 1 i 2 oraz Zespół Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach) uczestniczą w projektach związanych z kształceniem zawodowym młodzieży. Pozwalają one lepiej przygotować się do pracy w zawodzie. Dla przykładu w Szkole Ponadpodstawowej nr 1 w Jarocinie w ramach przedsięwzięcia zorganizowano staże zawodowe dla 11 uczniów z klasy o profilu technik grafiki i poligrafii cyfrowej w wymiarze 150 godzin. Każdy stażysta został wyposażony w odzież roboczą, a pracodawcy otrzymali materiały zużywalne, niezbędne do realizacji programu stażu. Na zakończenie uczniowie otrzymają stypendium stażowe w wysokości 2 tys. zł. Powiat jarociński na realizację tych trzech projektów pozyskał około 4,4 mln z Unii Europejskiej.

FOT. ARCHIWUM BENEFICJENTA

► **Powiat kolski:** samorząd powiatu zakupił dla uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. św. Mikołaja w Kole profesjonalne urządzenie do terapii EEG Biofeedback-Biograph Infinity Procomp 5. Szkolny gabinet wyposażono także w profesjonalny, wygodny fotel terapeutyczny, który pozwala na optymalizację treningu EEG-Biofeedback. Sprzęt zakupiono w ramach realizacji projektu „W Kole wiedzy i kompetencji”, na który powiat kolski otrzymał prawie 1 mln zł dotacji Unii Europejskiej. Z tych pieniędzy korzystają również uczniowie z czterech szkół w Kole. Mają one pomóc w podnoszeniu jakości kształcenia w zakresie m.in. rozwijania wśród uczniów tzw. kompetencji kluczowych.

Majowy weekend z eurofunduszami

Tegoroczna, jubileuszowa edycja „Dni Otwartych Funduszy Europejskich” odbędzie się w dniach 12-14 maja w formule stacjonarnej.

Zapraszamy do udziału w tegorocznej edycji ogólnopolskiej akcji promocyjnej pn. „Dni Otwarte Funduszy Europejskich (DOFE)”. Będzie to wyjątkowe wydarzenie. To już dziesiąta edycja DOFE, którą tym razem zorganizowano 12-14 maja w formule stacjonarnej. Jak co roku, w trakcie wydarzenia zaprezentują się beneficjenci, którzy skorzystali z możliwości dofinansowania z funduszy unijnych.

W akcję można się włączyć na kilka sposobów. Można udostępnić swoją ofertę ze zniżką lub za darmo dla odwiedzających, bądź zorganizować

FOT. WWW.DNIOTWARTE.EU

Choć minęło już 10 lat od pierwszej edycji wydarzenia, to DOFE pozostają największą imprezą promującą w Polsce eurofundusze.

zować dodatkowe wydarzenia, jak np. warsztaty, webinary, spotkania, prelekcje. Każda forma aktywności będzie mile widziana.

Możliwość zobaczenia zapleczka teatrów, obiektów archeologicznych, bibliotek, a nawet oczyszczalni ścieków najbardziej przyciąga uczestników

MARK

takich akcji. Na stronie dniotwarte.eu można zgłosić wydarzenie, tam też publikowane są informacje o wszystkich imprezach (wraz z krótkim opisem atrakcji), w jakich można będzie uczestniczyć podczas weekendu DOFE.

Główną korzyścią z udziału w akcji jest nie tylko ogólnopolska i regionalna promocja, ale też możliwość wzmocnienia swojego wizerunku poprzez udział w tak dużym przedsięwzięciu. Koordynatorem „Dni Otwartych Funduszy Europejskich” jest Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej przy wsparciu Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu i zaangażowaniu większości instytucji zajmujących się funduszami UE w Polsce.

FOT. ARCHIWUM BENEFICJENTA

► **Dąbie:** to będzie idealny prezent na 50-lecie budowy Szkoły Podstawowej w Chełmnie. Gmina Dąbie otrzymała dofinansowanie z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 w wysokości prawie 4 mln złotych na wykonanie termomodernizacji budynku szkoły w Chełmnie. Inwestycja rozpocznie się w tym roku, a wsparcie finansowe, podobnie jak w przypadku wielu innych tego typu przedsięwzięć, pochodzi ze środków Unii Europejskiej.

MARK

PODSŁUCHANE

Skąd się wzięła nazwa pociągu „elf”? Który z samorządowców jest „marszałkiem od kolei”? Czy kwota 100 milionów złotych to już duże pieniądze? Między innymi o tym rozmawiano 7 marca w UMWW podczas konferencji prasowej, w trakcie której podpisano umowę na naprawę rewiyjną 22 pociągów „elf”.

– Przegląd tych pojazdów oznacza w specjalistycznym języku, używanym w czasach słusznie minionych, „czynności czwartego poziomu utrzymania (P4)” – stwierdziła prowadząca spotkanie rzeczniczka prasowa marszałka Anna Parzyńska-Paschke. – Niemniej o szczegółach tego przedsięwzięcia opowie państwu Wojciech Jankowiak, zwany „marszałkiem od kolei”.

FOT. PIOTR RATAJCZAK
Skąd się wzięła wdzięczna nazwa „elf”? – zastanawiano się 7 marca podczas konferencji prasowej w UMWW.

– To prawda, tak o mnie mówią, ale ja chciałbym zwrócić uwagę na inny aspekt. Otóż dziś mamy kolejne spotkanie z dziennikarzami, na którym rozmawia-

my o naprawę dużych pieniędzy, to jest ponad 100 milionach złotych – oznajmił z uśmiechem Wojciech Jankowiak. – Przy niższych kwotach nie będziemy się

przecież... chwalić, a przegląd 22 „elfów” pochłonie aż 115 milionów z budżetu województwa.

– A skąd właściwie wzięła się wdzięczna nazwa „elf”? – zapytała nagle Anna Parzyńska-Paschke.

– Niestety, nie wiemy, przed laty wymyślił ją poprzedni zarząd firmy – skomentował Jacek Bilski ze spółki PESA.

– Zaraz, coś kojarzę, to chyba skrót z angielskiego...

– zastanawiał się Bartłomiej Pomianowski, dziennikarz TVP 3 Poznań i autor telewizyjnego magazynu kolejowego „Pociąg do Wielkopolski”.

– „Electric low floor”, czyli elektryczny niskopodłogowy – rozwiązał zagadkę przysłuchujący się dyskusji Sebastian Mikołajczak z Biura Prasowego UMWW.

ODKURZONE

„Inna strona samorządu” zagościła na naszych łamach ponad 15 lat temu i od tego czasu niezmiennie cieszy się uznaniem czytelników. Mamy sygnały, że wielu z nich od tego właśnie miejsca rozpoczyna comiesięczną lekturę „Monitora”, a bohaterowie zamieszczanych tu tekstów i zdjęć często żywo, niejednokrotnie emocjonalnie reagują na to, co o nich napisaliśmy lub jak pokazaliśmy... Postanowiliśmy odkurzyć stare roczniki i przypomnieć, co przykuwało – czytelników i naszą – uwagę przez minione półtorej dekady.

USŁYSZANE

VI 2010

Przez ostatnie tygodnie mało komu było do śmiechu, mamy więc na „innej stronie samorządu” pewne zaległości. Nadrabiamy te, które nadrobienia najbardziej wymagają. Jak choćby arcyciekawa dyskusja o zwyczajach i tradycjach, której byliśmy świadkami podczas konferencji prasowej klubu Lewica pod koniec marca...

Radna Bogumiła Hromiak-Paprzycka w oratorskim uniesieniu krytykuje Krystynę Pośrednią z zarządu województwa. W końcu rzuca w przestrzeń ni to oskarżenie, ni to pytanie retoryczne: – A właściwie to nie wiem, dlaczego na panią członek zarządu mówi się „pani marszałek”?

– Zwyczajowo... – ze stoickim spokojem odpowiada klubowej koleżance były członek zarządu województwa Zbigniew Winczewski.

– Zwyczajowo to można jajka święcić na Wielkanoc! – odpala w uniesieniu Hromiak-Paprzycka.

– Nie, to jest akurat tradycja – puentuje spokojnie Winczewski.

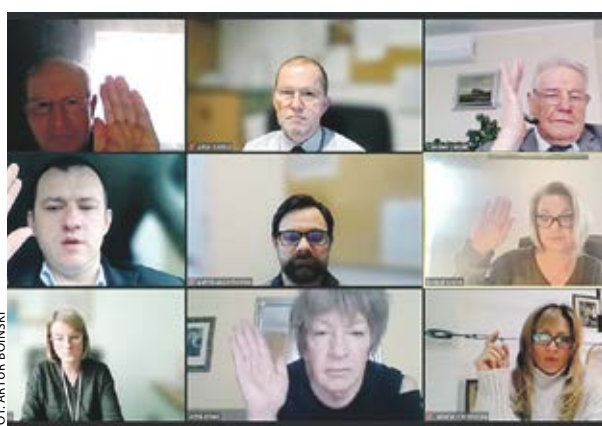
PODPATRZONE

W wielu miejscach Urzędu Marszałkowskiego 3 kwietnia pojawiły się niebieskie balony. Okazją był obchodzony w przededniu Światowy Dzień Świadomości Autyzmu. Samorząd województwa włączył się w akcję, by uświadamiać pracownikom i gościom UMWW, jak ważne jest poczucie akceptacji społecznej dla osób, które doświadczają ostracyzmu i izolacji ze względu na swój stan zdrowia. Edukacja edukacją, ale musimy przyznać, że poniedziałkowy poranek w takim anturazie od razu stał się sympatyczniejszy...

FOT. ARTUR BOIŃSKI
W urzędzie zrobiło się niebiesko, empatycznie i... sympatycznie.

ZAWNIOSKOWANE

FOT. ARTUR BOIŃSKI
Członkowie komisji wprawdzie głosowali podczas posiedzenia, ale jednak nie nad tym, żeby dzień stał się miły i słoneczny.

Czy można zadekretować, żeby wokół było sympatycznie i pogodnie? Gdzie mógłby paść taki postulat, jeżeli nie na posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji?

Gdy to sejmikowe gremium obradowało (co prawda – zdalnie) w lutowe piątkowe przedpołudnie, za oknami była raczej nieciekawa aura. Radni dość szybko uparli się z merytoryczną częścią pracy, więc przewodnicząca komisji Ewa Panowicz zagała przed zamknięciem posiedzenia: – Wyczerpaliśmy porządek obrad, chyba że ktoś ma jeszcze coś w punkcie „wolne głosy i wnioski”?

– Ja mam taki wniosek, żeby ten dzień był miły, sympatyczny i słoneczny! – za-

proponowała Tatiana Sokółowska i... się zaczęło.

– Dlaczego tylko ten dzień? – pytał retorycznie Czesław Cieślak. – Cały weekend!

– Nie, nie... Cały miesiąc – licytowała Zofia Itman.

– Rok! Cały rok niech tak będzie – przebił wszystkich Adam Cukier.

Spotkawszy się z tak żywym odzewem, autorka inicjatywy „słonecznienia dnia” zaproponowała: – W takim razie składam wniosek formalny, żeby tak się właśnie stało.

– Obawiam się, że nie mamy jeszcze takich kompetencji, żebyśmy mogła podać ten postulat pod głosowanie... – wyraźnie zmartwiła się przewodnicząca Ewa Panowicz.

USŁYSZANE

Która dyscyplina w sporcie młodzieżowym jest najbardziej kontuzjogenna i dlaczego są to... szachy? – tego mogli dowiedzieć się radni z sejmikowej komisji kultury fizycznej, którzy 14 marca obradowali w „Domu sportu” na poznańskiej Starołęce. – Wiosną 2018 r. w Wielkopolsce odbywała się ogólnopolska olimpiada młodzieży w sportach halowych. Zawody rozgrywano na 15 obiektach w 12 miejscowościach. W Sypniewie koło Jastrowia (powiat złotowski) młodzież grała w szachy i ten turniej był najbardziej... kontuzjogenny ze wszystkich czternastu dyscyplin – opowiadał Tomasz Wiktor, dyrektor Departamentu Sportu i Turystyki w Urzędzie Marszałkowskim.

– Jak to możliwe? – dopytywali z niedowierzaniem radni. – Mówię serio, proszę się nie śmiać. Otóż w tych zawodach biorą udział uczniowie w wieku od 13 do 17 lat i najczęściej przyjeżdżają z nimi rodzice. Partia szachów trwa niekiedy kilka godzin i wtedy, żeby nieco odetchnąć od walki o medale swoich pociech, tatusiowie sięgają po piłki do koszykówki, rakiety do tenisa czy inne akcesoria sportowe. Efekt? Właściwie nie było dnia bez... kontuzji i interwencji ratowników medycznych – podsumował Tomasz Wiktor.

PODPATRZONE

VIII 2010

FOT. ALEKSANDRA BRACZEWSKA
Niemalą sensacją podczas niedawnego oficjalnego otwarcia konińskiego szpitala wywołał Marek Woźniak. Marszałek wyjął swoją komórkę i sfotografował oczekujących na przecięcie wstęgi dziennikarzy. „Życie Konina”, które ów fakt uwieczniło, zastanawia się, jak wysła fotka i czy marszałek dołączy do dziennikarskiego grona. Ze swej strony przypominamy, że Marek Woźniak ma w swoim życiorysie epizod dziennikarski (na początku lat 90. redagował „Gazetę Sucholeską”), a o konińskie zdjęcie obiecujemy zapytać.

PODPATRZONE POSTSCRIPTUM

IX 2010

FOT. MAREK WOŹNIAK
Pisaliśmy przed miesiącem, że zapytamy marszałka, jak wysła fotka, którą nieoczekiwanie zrobił swoim telefonem komórkowym dziennikarzom oczekującym na przecięcie wstęgi w oddawanym oficjalnie do użytku Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Koninie. Dziś spełniamy obietnicę i publikujemy zdjęcie wprost z marszałkowskiej komórki. Oto jak wyglądają – przyznajmy, zaskoczeni całą sytuacją – żurnaliści okiem władzy.

MONITOR WIELKOPOLSKI – MAGAZYN SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – Kancelaria Sejmiku al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 62 67 030, fax 61 62 67 031

Rada Programowa: Adam Cukier, Zbigniew Czerwiński (sekretarz), Marek Gola, Krzysztof Grabowski (zastępca przewodniczącej), Zofia Itman, Tatiana Sokółowska (przewodnicząca)

Redakcja: Artur Boiński (redaktor naczelny), Piotr Ratajczak (sekretarz redakcji)

Adres redakcji: al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, pokój 842, tel. 61 62 67 036,

fax 61 62 67 031, e-mail: monitor@umww.pl, www.monitorwielkopolski.pl

Materiałów nie zamówionych nie odsyłamy. Zastrzegamy sobie prawo do redakcji tekstów.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń.

Projekt graficzny: Zofia Komorowska **Skład:** Rafał Otokci